

Junius
1944. éf

MAGYAR BARÁT

IMAHADJÁRAT HONVÉDEINKÉRT!

**A MAGYAR BARÁT
A DON PARTJÁN.**

NÉPÜNK SZENTÉLYEI:
Máriaremete.

NÉPÜNK AJKARÓL:
Bűösáné-énekek.

**NÉPMISSZIÓS ATYÁINK
LEVELE:**

Rés Marián cikke.
Ungi Iván népi munkatervéről.

**A PÁPAK TÖRTÉNETI
TÁVLATBAN:**

P. Schrotty Pál, O. F. M. tollából.
Dr. Monostory Elekné, P. Gál Ge-
dzen, O. F. M., P. Némethy Apollinár
cikke, Csirákyné Beck Gizella, P.
Hajnal Agoston, O. F. M. verse.

**RENDI ÉLET. KÖNYVEK.
GALAMB DÜC.**

«MAGYAR BARÁT»

előfizetési ára egész évre 3.60 P., félévre 1.80 P., egyes szám ára 30 fillér.

Csekkszám: 51.581. Üres befizetési lapot 3 fillérért a postán kaphatunk.

A kéziratokat minden hó 25.-ig küldjük a szerkesztőségbe.

Kéziratokat nem őrünk meg s csak portó mellékelése esetében küldünk vissza.

Kiadja a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett Ferences Rendtartomány.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Gyöngyös, Ferencesek.

Postafiók 103. Telefon 179.

(Meghívás néian kérjük a szerkesztőt.)

Friedeczky József: WARTBURG ASSZONYA. Bpest, 1924. Szt. István Társulat, 332 l.

Az utóbbi időben feltűnt a magyar hagiográfia terén Friedeczky tanár Kalazanci Szent Józsefről írt kitűnő könyvével. Ebben az előtűnt fekvő könyvében megírta Szent Erzsébetnek, a nagy magyar ferences szentnek életrajzát, kitűnő tollal, nagyszerű meglátással, megbízható történelmi alapon. Nem egyszerű szentek-életének egy új köteté ez, hanem a könnyű, majdnem regényszerű beállítás a Káritász nagy hősnének mozgalmas korának keretében rendkívül élvezetessé teszi e szent-regényben való elmélyedést, és ugyanakkor gazdag lélektani momentumainak ügyes kiemelése által fel-emeli, vigasztalja az olvasót és a lelki derűlttség kincsével megajándékozza.

Ami Weinrichnek „Die hl. Elisabeth on Thüringen“ c. műve a német kultúránk számára, az Friedeczkynek „Wartburg Asszonya“ a magyar nyelven olvasó közönségnek.

Hálás lélekkel fogadjuk és melegen ajánljuk a MB. nagy olvasóközönségének ezt a hasznos és finomstílusú, nemesveretű könyvet.

A harmadikrendi községek könyvtárai rendeljék meg; Szent Erzsébet testvérei pedig olvassanak benne mindennap. Ajándékkönyvnek is elsőrangú.

P. Schrotty, O. F. M.

AZ ACTIO CATHOLICA KÉZIKÖNYVE. írta Mihálovics Zsigmond, pápai prelátnak többek közreműködésével. Bpest, 1943. Szt. István Társulat, 382 l.

Régeen vártuk ezt a könyvet. Szinte nap-nap után érkeztek százával az ország minden részéből a kérdések, mikor jelenik meg a „Kézikönyv“, amely nélkül külföldön el sem tudják képzelni az Actio Catholica eredményes működését.

Az előtűnt fekvő könyvnek formája tetszetős, kiállítása szép, tartalma gazdag és elsősorban gyakor-

lati irányú, aminek különösen örülünk. A szép szó gyönyörködtet, de hogy tetterre serkentessen, ahhoz szükséges avatott vezetők ügyes útmutatása. Mons. Mihálovics, a magyar Katolikus Actio lelke és megtermékenyítője pedig igen szerencséskezű, világosan látó és hidegen céltudatos vezető. Az ország minden részében ma már, hála Istennek, sok ezer erőteljes szervezetben lángolólelkű alvezérek engedelmeskednek a Nagy Központ irányítóinak. Ez a könyv megkönnyíti az orsz. Elnökség munkáját és mindig újból és újból fel-frissülő lelket és mind melegebben buzgó vért fog a legtávolabb levő szervezet hajszálcsovába vezetni.

El kell jutnia a Magyar Barát minden olvasójának kezébe is!

A Harmadik Rend 35.000 testvére is tartsa elsőrangú kötelességének e könyv megszerzését, mert hisz éppen ők, mint Szent Ferenc, a Katolikus Akció védőszentjének gyermekei, hivatott hordozói, terjesztői és ha kell, fanatikus védői vallásos életünk legalkalmasabb, legtermékenyebb, egyenesen célravezető eszközeinek, a Katolikus Akciónak.

Örüljünk ennek a hasznos és okos könyvnek és forgassuk mindnyájan szorgalmasan!

P. Schrotty, O. F. M.

PRO ARA ET FOCIS. A lelkipásztori konferencia anyaga. Összeállította: Mihálovics Zsigmond, A. C. orsz. igazgató. Bpest, 1942. A. C. kiadása. 238 lap.

A Katolikus Akció országos vezetőségének kezdeményezésére három napon át lelkipásztori előadásokat tartottak Budapesten hazánknak kiváló lelkipásztori vezető férfiak az elmúlt nyáron. Ezeket a kitűnően sikerült előadásokat tartalmazza e szépen kiállított könyv. Szólnak pedig a család' válságáról, a család védelméről, a közös családi imádságról, a házasságról külön, a Katolikus Akció munkájáról a családban, stb.

Minden előadás egy avatott szakember gyakorlati irányú, szépen kidolgozott munkája. Ajánljuk olvasóinknak és a Harmadik Rend minden tagjának ezt a meglelőlkű és szükséges könyvet.

P. Styl, O. F. M.

JÉZUS EVANGÉLIUMA ÉS A SZENTATYÁK. Első kötet. Szalézi művek. 1942.

Szent Tamás Catena Aurea című művének kivonatos fordítása. A szentatyák remek mondásait szedi össze. Ez az első kötet a vasárnapok és ünnepek szemelvényeit szedi össze. Egész kis adattár. Könnyen kezelhető. Betűrendes és értelem szerinti kereső és a vasárnapok és ünnepek sorrendje szerint összeállított könyv azonnal a tárgyat adja elének. Az elején a keresztény ókor összes íróit és vitáit ismerteti. Így nemcsak gyakorlati, de tudományos szempontot is kielégíthet a szerző, Dezső István, akinek ezért a műért csak hála lehet minden törekvő szónok és jelki vezető. Örömmel várjuk a sorra kerülő második kötetet — Magyar szentek, bőjtí misék megváratai — is.

P. Felbárt.

Trikál József: AZ ISTENI LÉT DICCSŐSÉGE. Szalézi művek kiadása. 164 lap. Ára 1.70 pengő.

Lussászky Alfons: MI AZ IGAZSÁG? Világnézeti értekezés. 86 lap. Ára 1.50 pengő.

Ámbár két különböző könyv, de a szellem egy bennük: az isteni Lét mélységének kikutatása s a hívő emberi értelem alázatos meghódolása minden istenien szép előtt. A Lét végső kiteljesülésének elmékedésehez mintegy bevezető a második könyv, amely a lélek, Isten, Egyház, alapvető nagy kérdéseit tárgyalja. Minden szavuk egy gondolkodásra készítő elmékedési anyag. Jó az utóbbinak sorozatos, egybefüggő fölépítése.

Trikál könyve pedig nekünk ferenceseknek külön érték. Minden szavából nagy Hittudósunk, Scotus gondolatvilága izzik elő, szinte halljuk a szavakból Scotusnak nagy Teológiai imádságát kicsengeni: „Te vagy a Lét, te vagy a Színlet, Te vagy a Jó, Te vagy a Szeretet“.

Minden elmékedőnek ajánljuk a két könyvet.

Ószy Lóránt, O. F. M.

Ha elolvastad,

küldd honvédismerőseidnek a Magyar Barátot!

Magyar Barát a Don partján

Árva, kis gyertyám világánál írom e sorokat messze Oroszországban. Délután 3 óra van. Odakinn tombol a Don-menti szél s hordja a havat. Rózsásra csípi az arcokat. Az ég teljesen tiszta, felhőtlen. Nemsokára kigyulladnak a csillagok az orosz égen...

Alig félórája jöttem haza a vonalakból. Csikorogva sirt alattam a szánkó, amint a keményre fagyott havon húzott a két magyar ló. Összehúzódva, dideregve ültem a metsző szélben s a szemem az égre tapadt.

Csodálatosan szép volt az ég!

Oly művészi ecsetvonásokat húzott Isten az égen, hogy imára hangolódott a lelkem...

Hófehéren terült el az orosz mező. Erre borult rá az esteledő ég. Ahogy ráborította fejét a földre, szürkesszínűvé vált. Majd átment a kék különféle árnyalataiba. Egészen csodás kék szín volt egyik helyen. Majd ebből ibolyaszínbe ment át, ez pedig rózsaszínbe. A rózsaszín lassan elmosódott és élénk kékké vált s ez a szín állandósult a föld nyugati pereméig. Mert ez a színzés a keleti égbolton volt látható! Ott, ahol a nap lenyugodott, még csodásabb látvány fogadott! Aranyozott felhőfedrek úsztak az ég kékjében. De ezek alatt a narancssárga-arányszín változatai vibráltak tündöklő szépségben! Elnyult biborvörös lángnyelvek gyultak ki a narancssárga mezőből. Soha ilyen biborvörös-égő-aranyló színt még nem láttam! Ez nem piros volt, mint felénk szokott lenni az ég, de biborszín, égő biborszín! Ilyen szép soha nem volt még az orosz ég! Nem tudtam levenni róla a szemem! S a lelkemet előntötte valami nagy, szent béke! Nem is gondoltam arra, hogy tőlem 1 km-re farkasszemét néz az orosz és a magyar, és az Isten szépségét sejtető ég alatt ott ólalkodik ágyúk torkában, puskák csövében a halál!

Olyan jó volt az álmodozás!...

A lelkem elpihent s boldog voltam...

Sohse volt még ilyen az orosz ég!

Talán most is csak az én szemem látta ilyennek, mert Istent kereste mindenütt! Mert találkoztam Vele az előbb a Don parton!

Igen, találkoztam!
Isten járt a Don parton!
Mert csoda történt!
Az éjtszaka folyamán egy zászlós vezetésével több magyar katona átment a Don túlsó ol-

dalára vállalkozni! Titokzatos csend honolt a hepe-hupás Don parton. Lélekzetvisszafojtva kúsztak a fiúk a havas éjtszakában. Minden lépés halál lehetett: hátha orosz akna robban alattuk?

Minden nesz életveszélyt jelentett: hátha felfedezik őket? Az orosz igen éber lett az utóbbi időben, mert sokszor megtámadtuk őket magyaros bravurral és eredménnyel! De azért mégis sikerült a mi kis csoportunknak átjutnia és feladatát elvégeznie! Egy honvéd sebesült meg csupán, de azt is visszahozták magukkal a többiek. Hálát rebegett Istennek a kis csapat, hiszen mindannyian tudták: Ő segítette őket!

De a hála ma reggel még mélyebbről és még hangosabban szállt Isten felé! Ma reggel tünt ki ugyanis, hogy a zászlós is megsebesült! Éspedig szívlövést kapott!

Csodálatos szívlövést!

Egy golyó átszakította szíve fölött 3 helyen az irhamellényt, a zubbonyt, a zubbony zsebében levő vastag pénztárcát: ezt egészen szétroncsolva átütötte a mögötte levő füzetecskét, áthatolt az imakönyvön a kereszt szárainak érintkezésénél, az imakönyvben szétvitte a Szent Antal-érmecske fejét s e fején megcsúszva a meggyengült erejű golyó oldalra fordult s jelentéktelen horzsolást ejtett csupán a szív fölött!

Mindenkinek megremegett a lelke ettől a csodálatos eseménytől, amely föltétlenül az Isten gonáviselő kezének műve volt! A zászlóaljparancsnok már kora reggel telefonhoz kéretett, hogy közölje velem a különös eseményt.

— Mondhatom neked — hozta a telefon az alezredes úr hangját — négy évig voltam a világháborúban, de ilyen csodát nem tapasztaltam! Föltétlenül gyere ki és nézd meg!

Ez történt a mai napon!

Ezért láttam olyan szépnek az eget!

Ezért éreztem olyan közel az Istent!

S ahogy csikorgott alattam a szán, mintha angyalok muzsikáltak volna!

Behunytam a szememet, s a hózene, mintha ütemesebben hangzott volna! Mintha sok-sok dobbanás lett volna! Szívdobbanás! Amely értünk dobbant! Értünk lobbant! Magyar szíveket láttam! Magyar szíveket éreztem magam körül! Éreztem, hogy százak és ezrek imája száll felénk a Don partra s az összekulcsolt kéz csodákat teremt a Don parton!

S ekkor hálával telt meg a szívem a Magyar Barát iránt, amely imahadjáratot indított értünk, fronton levő magyarokért. A hír lassan jött ide, de mégis eljött. Eljött és most már tudjuk, hogy a Fájdalmas Szűzanyánk búcsúját is értünk ajánlották fel a hívek! Tudjuk, hogy szentkilencedeket tartanak értünk országSZerte! Maga a Magyar Barát hozta a hírt a Don partra! Hogy biztasson, erősítsen minket!

Könnyesen olvastuk, hogy ezren és ezren zarándokoltak a Fájdalmas-búcsúra! Megmozdult szinte az egész ország! Kárpátalja, Bácska. Felvidék képviselői is ott voltak! Könyörögtek értünk. Ment az Alföld, Jászság, Pest, Gömör. Hont, Nógrád, Heves megye s mindenki értünk könyörgött. Egy kassakörnyéki asszonynak, ki gyalog tette meg az utat teljesen tönkre ment a lába, de mégis gyalog tette meg visszafelé is az

utat, hogy szenvedéseit felajánlhassa értünk s a győzelmes békéért!

Mennyi ima! Mennyi jószág! Mennyi szeretet!

Magyar Testvéreink! Édes Véreink!

Köszönjük nektek, hálásan köszönjük nektek és a Magyar Barátnak ezt a sok-sok imát, segítséget! Higgyétek el, mi érezzük, hogy a lelketek itt van a fronton. És amikor könnyes szemekkel leborultok oltáraink elé értünk imádkozni: ti életmentők lesztek! Sok olyan csodálatos eset történt már a fronton, mint az előbbi! Láttam sok síró embert már, kik véres sebekkel voltak borítva, de így is hálát adtak Istennek s azt mondották: csak Ő mentett meg!

Imádkozzatok csak továbbra is értünk! Kell az ima, mert annak egeket nyitó ereje van! Isten szívéig ér! Így Istent is elkülditek hozzánk a Don partra, de a ti szeretetetek is melegít bennünket e szeretetnélküli, kietlen orosz hómezőkön!

Hiszen édes Hazánkért, értetek, minden magyarért állunk itt fegyverben, vérben, golyózáporban, ágyúk zajában, csikorgó hidegben, metsző szélben. S minden gondolatunk Ti vagytok! Az otthon! A Haza! Az utolsó pillanatban is, — amikor a haldokló hős feje örökre lehanyatlik — reátok gondolt!

Fiatal, borsodi fiú haldoklott súlyos fejlődéssel.

Letérdeltem mellé a durva szalmára. Bele-néztem két könnyes szemébe s megkérdeztem, mit üzen haza, szép Magyarországra... utoljára? Sírva, zokogva, szaggatottan felelt. Lázasan ott didergett már a hideg halál, de azért el-sóhajtott a utolsó üzenetét:

— Tessék megmondani a feleségemnek, hogy szívesen haltam meg. Ne sirjanak utánam! Csak viselje gondját a két kis árvának, nekem meg bocsásson meg, ha valamikor megbántottam!

Két kis árvának!

Már árvának nevezte a két kis gyermeket a haldokló hős, mert érezte, hogy azok lesznek pár pillanat múlva.

Meghatódott lélekkel fogtam le a szemét jó bajtársamnak! S most üzenek nektek, Testvérek! Magyarok!

— *A Don partján nem félnek a haláltól a magyar hősök! Mert hisznek a ti szeretetekben! Hiszik, hogy az árváknak édesatyjai lesztek majd! Hiszik, hogy nem mentek el a kenyérgonddal küszködő feleség mellett majd hideg lélekkel, hanem segítő kezetek támogatni fogja az orosz földben porladó apa szereteteit!*

S ez lesz a ti legszebb imádságtok!

Testvérek!

Így is imádkozzatok!

Így lesztek igazi magyar testvérek, Magyar Barátok! Ezt üzeni nektek sok harcoló magyar nevében a Don partjáról 1943 küszöbén

Tábori posta: 229/06. 1943. január 1-én.

Szabó Sándor táb. lelkész

Junius:
1944. é

NÉPÜNK SZENTÉLYEI:

Irta: P. Angyán Fülöp, O. S. M. máriaremetei házfőnök

A magyar nép valóságos megsejtése, úgy szólván kereszténységének első pillanatától felismerte a Boldogságos Szűz tiszteletének bensőségét és mélységét. A szűzmáriás áhitat annyira jellemző sajátosságává lett nemzetünknek, hogy egész Európa a Regnum Marianum, vagyis Mária Országá alatt édes magyar hazánkat értette.

Nem feltevések és elképzelések, hanem történelmi valósággyőz meg bennünket a Boldogságos Szűznek irányunkban tanúsított anyai jóságáról. Hogy ma még élünk, hogy hazánk még mindig áll úgy szólván történelmi

a Kárpátok tövében, ez csoda.

A magyar népből újból meg újból feltörő imádságos Mária-tisztelet és annak mennyei visszhangja további igazolásokat nyer azokban a kegyelemhelyekben, melyek a Boldogságos Szűz jóságos közbenjárásaihoz fűződnek és amelyek — mint égboltozaton a csillagok — ragyogva hintik szét kegyelmi sugárzásukat az egész ország területén.

Valamennyi között messze kitérnek a székesfőváros tözsomszédságában fekvő Máriaremete. Évről-évre 7—800.000 ember látogatja meg ezt a festői vidéken elterülő kegyelemhelyet testi felüdülésének és lelki gyógyulásának óhajtsáival.

A kegyhely kialakulására vonatkozó legrégebb adatokat Eszterházy Pál herceg, Magyarország nádora közli 1696-ban kiadott „Mennyei korona” c. könyvében. A mélyen vallásos herceg elbeszéli az ő korában is már hagyományként élő eseményt a kegyhely eredetére vonatkozólag. E szerint a kegyképet valami Thalwieser Katalin nevű nő hozta magával Németországból, amikor hazánkba jött és Budától nem messze, Hidegkúton telepedett le. A jámbor és szorgalmas leányt Lisenpolcz György nevű hidegkúti gazda vette feleségül. Amennyire féltve őrizte Katalin a messze földről magával hozott kincset, annyira nem akart senkit sem kizárni az iránta való tiszteletből. Hidegkúttól mintegy félóránnyira, a közeli erdő egyik tölgyfájára erősítette, hogy az arra járó hívek gyertyát gyújtsanak előtte, virággal ékesítsék és imáikat, meg fohászait küldjék rajtuk keresztül az Egek Királynőjéhez, mindnyájunk jóságos Édesanyjához. A jó emberek igen megkedvelték a kis erdei képet, úgy hogy egyre többen és egyre nagyobb távolságokról keresték fel.

Hosszú évek teltek el lassú egymásutánban, a nélkül, hogy a képet bármi is megkülönböztette volna a szokásos út mentén felállított szentképektől és feszületektől. Az 1800-as évek elején azonban

Máriaremete

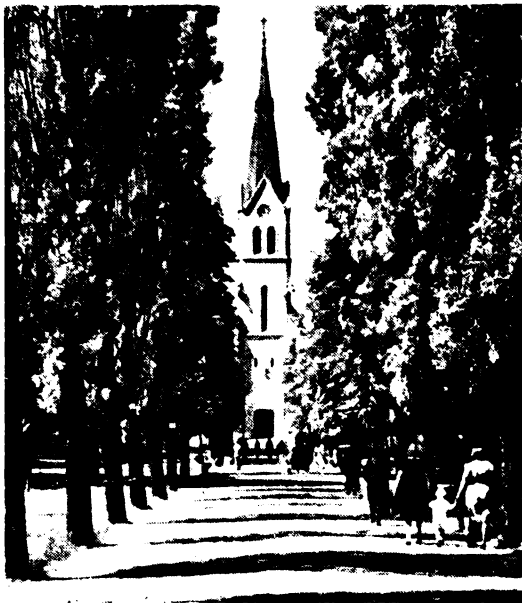
általános érdeklődés kezdődött irányában. Történt ugyanis, hogy egy Forstmarné nevezetű budai asszony elvesztette szemévilágát. Nagy csapás volt ez a szegény nőre. Nemcsak az egész világ borult előtte örök éjtszakába, hanem úgy szólván teljesen munkaképtelenné is vált, hiszen eddig két keze munkájával gondoskodott mindennapi betevő falatjáról. Hiába fordult tudós asszonyokhoz és orvosokhoz, senki sem tudott rajta segíteni. Végül is mentő gondolata támadt: elzarándokol ahhoz a kegyképhez, melyet már az ő idejében is Remete Máriának neveztek. Amikor a jóságos hívek odavezették a fa tövéhez, amelynek törzsén pihent a kegykép, a szerencsétlen asszony térdreborult s mintha a Szent Szűzet ölelte volna át, úgy zokogott a Mennyei Anyához, hogy adja vissza szemévilágát. Az első napon nem történt semmi. Bizalmát azonban nem vesztette el. Újból és újból odavezettette magát és nap-nap után kérte a Szent Szűzet, hogy tegyen vele csodát. És a csoda megtörtént: látott! Újból megláthatta gyermekeit, megláthatta Isten ragyogó napját, a jó híveket, akik erre a szent helyre vezették — és megláthatta magát a csodatevő képet, amelynek útján a Boldogságos Szűz a legnagyobb ajándékot: szemévilágát adta neki.

Forstmarné, gyógyulásától kezdve a legnagyobb kegyelettel viseltetett a remetei kegykép iránt. Hogy megvédje az időjárás viszontagságaitól, fából épült kápolnát emeltetett föléje.

Hogy a kegyelemhely elnevezése honnan ered, e tekintetben megoszlanak a vélemények! Egyesek szerint Katalin asszony Einsiedelből hozta a képet és innen neveztek el azt Mária Einsiedelnek: Remete Máriának. Mások viszont a környéken meghúzódó pálás remetékkel hozták kapcsolatba a név keletkezését. Végül vannak olyanok, akik egyszerűen a körülötte elterülő hatalmas sűrű erdővel magyarázzák a kegyhelynek Mária Remete névvel való megjelölését.

Tény az, hogy Forstmarné fából épült kis kápolnáját kikezdte az idő vasfoga. A nyári nap heve, az őszi esők, a téli fagyok és hóviharak lassan-lassan elkorhasztották. A jámbor hívők egyre azon tanakodtak, hogy új hajlékot illenek emelni Remete Máriának. Amikor a környék földesura, nádasi Terstyánszky Ignác tudomást szerzett erről, az akkori fehérvári püspökhöz, Milasy Miklóshoz fordult engedélyért, hogy kőből való kápolnát emelhesse a régi helyébe. A kápolna építését 1808-ban kezdték el. A földesúr halála miatt azonban csak 1817-ben nyert befejezést.

Ettől kezdve Máriaremete zarándok-élete egyre szélesebb és szélesebb gyűrűkben erősödött. Az odatóduló hívek sokasága miatt a kápolnát 1828-ban már ki kellett bővíteni. Hidegkút község vezetői pedig azzal mutatták ki tiszteletüket a fejlődő kegyhely iránt, hogy hozzávezető utat építettek. A zarándokok száma pedig tovább nőtt. Már a megnagyobbított kápolna sem volt elegendő. Egyre sűrűbben hangzott el a kívánság, hogy a kegyhelyen templomot kell építeni. 1879-ben meg is alakult a „Máriaremete Boldogasszony Kápolna Egyetel”, mely azt a célt tűzte maga elé, hogy templomot építsen. Az egyesület tagjainak tevékeny buzgóságát és az egyszerű hívek jószívú, de arány-

A kegytemplomhoz vezető fasor.

lag csekély adományát egy dúsgazdag budai hölgy, Gebhardt Józsa koronázta meg azzal, hogy 1896. augusztus 14-én 30.000 forintot ajándékozott a kegytemplom felépítésére. Két évvel később már el is helyezték a templom alapkövét, 1899 október 1-én pedig már ünnepélyesen felszentelte Steiner Fülöp székesfehérvári püspök. A templomszentelési mise után a hívek beláthatatlan sokasága körmenetben kísérte el a püspököt, aki a kegyképet ideiglenes helyéről az új templomba hozta át és a főoltár mögött arra a fára helyezte, amelyen a mai napig is látható. Az ősrégi tölgyből, amely első ízben adott otthont a csodatevő Szűz képének, már csak egyes csonkok maradtak meg. Ezeket illesztették be egy másik fatörzs elágazó ágaiba és az egészet konzerváló anyaggal itatták át. Ilymódon a kegykép eredeti valóságában, a régi tölgy pedig ereklyeszerű darabjain mindmáig látható.

Amint a kegykép új lakóhelyén elhelyezést nyert, szinte egymást követték az imameghallgatások. Ezeknek a meghallgatott imáknak áhítatos, néma emlékei még most is olvashatók a templom falaiban elhelyezett márványtáblákon.

— MÁRIA SEGÍTEK! —
 — KÖSZÖNÖM, HOGY MEGHALLGATTÁL. SEGÍTS TOVÁBB IS! —
 — MÁRIA MINDIG SEGÍT. ANYÁM, KÖSZÖNÖM! —
 — HÁLÁBÓL, HOGY FIÚNKAT VISSZAVEZÉRELTED. —

Mellettük sorakoznak a fogadalmi ajándékok: ezüst és aranyszívek, gyűrűk, láncok, briliánsok és magas katonai kitüntetések.

Mondanunk sem kell, hogy beláthatatlan sort adnának a csodás gyógyulások, amelyek mind hiteles okmányokkal igazolhatók.

A máriaremetei kegyhely történetében minden bizonnyal új fejezetet nyit a szervita atyák leteltelepedése. Erre mindenképpen szükség is volt. Nehe-

zen képzelhetjük el ugyanis, hogy valami környékbeli plébánia kézben tarthatná a nála jóval hatalmasabb kegyhely szerteágazó gondjait. Szükség volt a templomnak és környékének állandó gondozására, felügyeletére, nemkülönben az egyre növekvő zarándoksereg igényeinek megfelelő fejlesztésére.

Így történt, hogy Shvoy Lajos, székesfehérvári megyéspüspök 1928. július 15-én bölcs intézkedésével átadta a kegyelemhely tulajdonjogát és gondozását Mária szolgálóinak, a szervita atyáknak.

Immár nem kellett a gyönyörű kegyképet télvíz idején a budapesti Angol Kisasszonyok zárdájába vinni, mert a szervita atyák éberren vigyáztak rá és mélyes áhítattal vették körül.

Itt valahol hát Krisztus tőzsomszédságában, az Anyaszentegyházban együttjárnak a jogok és kötelességek. A kegyhely gondozása ezért nemcsak kitüntetés, hanem komoly kötelességek és tehertertelek vállalását is jelentette a rend számára. A szervita rend igyekezett is mindent megtenni, hogy helytálljon a beléje vetett reményeknek. Most, hogy a csodatevő képnek már volt hajléka, legelőször is az atyák és a segítő testvérek elhelyezéséről kellett gondoskodni. 1930-ban már el is készült a rendház a templom építészeti ízlésének megfelelően. A rend most minden erejét a kegyelemhely gondozására és fejlesztésére tudta fordítani.

A máriaremetei zarándokok lelkét kétségen kívül a művészi alkotású templom fogja meg legjobban. Hauszmann Lajos műépítész szívét-lelkét vitte a gyönyörű, áhítatra gerjesztő gótikus építménybe. Karsú, cefel szökő tornya úgy áll a bejáratnál, mint a felkiáltójel, mely arra figyelmeztet, hogy ezen a helyen a Szent Szűz vonult végig. Ezt juttatja együttesbe az égi Anya domborműve is a bejárat felett.

A belépő hívót valami álomszerű áhítat fogadja. A csúcsives, szelid, kék fényben lebegő ablakokról megbékélt jóságos szentek tekintenek ránk.

A templom három oltára nemes fafaragással készült. A templom áhítatosan szép festményei a szervita atyák meleg szeretetét tanúsítják a Boldogságos Szűz iránt. Rendjük történetéből, az alapító szentek életéből rajzoltak diadalívét a szentély megnyitó boltozatára s ugyanilyen tárgyú képekkel díszítették a szentély oldalfalát is.

A templom legnagyobb kincse mégis csak a több évszázados kegykép, amely a főoltár mögött elhelyezett 21 cm magas és 9 cm széles papírkép. A briliáns, rubint és smaragd-kövekkel díszített ráma gyönyörűen keretezi a Mennyszág Királynőjét karján a kisdéddel, jobbja az uralkodó joggal.

A máriaremetei kegyhelyet a jó Isten szinte a tenyerén hordozza. Nemcsak a templomot veszi körül kellemes, árnyékos park, amelyet egyébként magyar szentek szobrai és a keresztút állomásai díszítenek, hanem az egész erdőborította hegyvidék elragadó keretét nyújt hozzá.

Zárszóul egyet kérek a Szűzanyától: könyörögj Szent Fiadnál mindazokért, akik tiszteletet terjesztik s ha búcsúznak a földi életből, Te vezess bennünket, jóságos Nagyasszony, az Ő trónja elé, hogy ott, Irgalmasság anyja, Általad irgalmasságot nyerve, jó Anyánk, Nála, Veled örökké boldogok lehessünk. Úgy engedje a jó Isten.

Népünk vallási életének 10 évenként visszatérő eseménye a 8 napos szentmisszió. A nagy napokban mély nyomot hagy a lelkekben a sok szentbeszéd, a missziós atya áldozatos térítő munkája és megértő szeretete. Évek mulva is emlékeznek egy-egy mondásra, lélekbemarkoló intésre, a szép gyertyás körmenetekre. Ezen a helyen megszólaltatjuk őket, hogy buzdulások nyomán felújuljon bennünk szent elhatározásunk, és jobbulási szándékunk. Most P. Réz Marián, legismertebb népmissionáriusunk üzen a következő sorokban:

Hogyan lehetek új emberré?

Az igazi régiséget először hozzáértéssel fel kell ismerni, azután lehet csak értékelni. Lehet az a kendő, amelyet valamikor királynő himzett, ma már egy széteső rojt. Lehet, régi kard, amelyen kiverődött az idő patinája, ma múzeumba való emléktárgy. Lehet híd, amelyen valamikor délceg páncélos vitézek robogtak, ma már roskadozó, szűrtte gerendák, amelyekre rálépni is életveszélyes. Lehet talán egy bedült kút, amelynél valamikor fáradt vándorok enyhítették szomjukat, ma kávéja bedült köveit iszapos moha fedi és a férgek kísértének benne.

Minden régiség érdekelhet, de voltaképpen idejét multá. Lehetnek azonban olyan régiségek is, amelyek valamikor tömegek lelkét ragadták magukkal és irányt szabtak népek, nemzetek valláserkölcsi életének, ma már csak a vallástörténelem lapjain szerepelnek. Ilyen az Olympos a maga feslett erkölcsiével, mezítelen isteneivel, valamikor a pogány destruktív erkölcsi irányzatnak volt az elindítója. Ilyen a jeruzsálemi templom a maga frigyszekrényével és a szentek szentjével, véres áldozataival, a választott nép Istennel kötött szövetségét és nagyra való hivatottságát fejezte ki méltóképen. — Milyen óriási áramlatot és változást jelentett a reneszánsz kor, új érzelmeket támasztott az emberekben és új formába öltöztette az Isten házáat, új irányt adott a művészetnek. Vagy mennvire megváltoztatta a világ arculatát a szabadság, egyenlőség, testvériség áramlata. Vér és átok fakadt a nyomában, de születtek új, egészséges eszmék is.

Ma új idők határmesgvyén állunk, a modern embert éppen ezért nem nagyon érdeklik a régiségek, legfőljebb művészeti vagy történelmi szempontból tulajdonít nekik némi jelentőséget. Vagy talán csak a kegyeletnek és ősi hagyományvoknak akar hódolni akkor, amikor tisztelettel övezi vallási, nemzeti, családi vonatkozású ereklyéit és emlékeit, de különben mindenben az új meglátások, bátor kikezdések, ismeretlen vállalkozások és tettek új hőseként áll be a bolderabb holnap megvalósításának szolgálatába. Erről tanuskodik a modern ember szellemi és technikai kultúrájának szédületes haladása is.

Felcserezte a cölöpre rakott régi házikókat a modern kényelemmel berendezett, egészséges, napsugaras lakásokkal. Valamikor a gazda fia vagy barma húzta a faokót, ma Ford-traktorral szántja a földet. Megszüntette a világárszek távolságait a rádió és telefon segítségével. Sőt a légbeli változásokat, viharokat is meg tudja akadályozni új viharágyúival. Ma már nem parity-

Az új Ádám, Jézus Krisztus, lelkünk eszményképe.

tyával, ijjal védi a modern ember a családi ottont, mert bömböl az ágyú, ropog a puska, katog a gépfegyver. Azért mondja egy író merészen, ha így fejlődik a kultúra, kőszénből húslevest, fából kenyeret állítanak elő, mert az ehhez szükséges vegyi összetételek részben ezekben az anyagokban is megvannak.

Mit használ azonban az anyagi kultúrának e szédületes fejlődése, ha az ember marad a régi, bosszúálló, gyűlölködő, s lelke szenvedélyekkel van tele.

Lelki kultúra kell, amely felemeli az embert az önzés, anyagiasság porából a szenvedélymentes, szent, tiszta lelkiség légkörébe, és új eszmék, ideálok szolgálatába állítja; új lendületet, új célt kölcsönöz életének.

A XIII. században, mikor elfelejtette a föld az utolsó vacsorának édes ízét, elfelejtette, hogy Krisztus járt a földön és a Golgotát vérével ön-

tözte, a föld szinte kiesett a tengelyéből, az emberek önzők, anyagiasak lettek, a jó Isten új embert teremtett Assisi Szent Ferencben, aki akkorát dobantott a bűnös földre, hogy az tengelyébe visszazökkent. Ő volt, aki megmutatta az embereknek, hogy van még nagyobb érték a csengő aranynál: a végtelen Isten szeretete és bírása; van még tisztább öröm a földi élvezeteknél, amit a kegyelemből élő tiszta lélek békeje kölcsönöz, és amely az Isten és emberbaráti szeretet nyomában fakad a lélekből.

Ezt a szellemet árasztja Szent Ferenc már 700 éve az emberiség felé. Oly csodálatos forrása lett az Isten- és emberbaráti szeretetnek, hogy meríthet belőle minden idők embere, ha lelkileg naggyá, új emberré akar változni. Körülöttünk

népek, nemzetek tűnnek el a térképről. A technika fejlődése is változást hirdet, csak Szent Ferenc szelleme marad mindig új, de mégis változatlan, mert az örök változatlan, de mindig új evangéliumból táplálkozik. Új emberré akarok lenni az új idők mesgyéjén? Akkor fogjam meg Szent Ferenc sebrózsás kezét és tegyem életem programjává azt, amit a ferences világi (III.) rendbe való beöltözés szertartása oly szépen kifejez: „Vessed le a régi embert minden cselekedetével!” Így oda állhatok a lelki kultúra, az áldozatos keresztény élet magaslatára Szent Ferencel, s mint az új idők új embere, hirdetem a boldogabb holnap evangéliumát, az áldozatos Isten- és emberbaráti szeretet!

Az Atya igaz imádókat keres magának.

Az ember testből és lélekből áll. A lélek Istennel való egyesülésre: imára, imádásra született. A test — mint a lélek szolgája. — szintén.

Imádhathja-e Istenét a test? — Igen. Külső magatartásával. Ha a magatartás önkéntelenül jön. — lélekből fakad.

Az imádkozó ember külsejével kirajzolja: hol jár a lelke. Ez a rajz lehet hazug is. Ha az imádkozó képmutató.

Láttam már templomot járó aszszonyt az oltár lépcsőjét csókolni, de leritt róla a hamis alázat. Csakugyan, a templom ajtajában már másokat szapult, és felforlyant, mert „sértegetni” merték.

Viszont láttam beteghez induló papot olyan gyöngédséggel vinni a Szent Ostvát, mintha csak az eleven jászolbeli Kisdedet ölelte volna.

És láttam hetvenbe hajló ősz embert olyan édes bizalommal illesztve össze kezét, és olyan ártatlan tisztasággal függesztve kék szemét az oltárra, mint egy öt éves gyermek.

És láttam imádkozó franciákat! (Mondják, sehol se imádkoznak olyan elmélyülten, mint Franciaországban. Felállásukban tisztelet sugárzott, térdeplésükben hódolat.) És áldozás után? — Meghalt számukra a külvilág. Imádságos lelkük átvitődött a test falán, tartásukban, mozdulatukban.

Az igazán szívből imádkozó ember maga a megtestesült imádság. Rátekintve érezzük, hogy imádsága bentről jön, mély, igaz. Az Atya is ilyen imádókat keres magának, akik lélekben és igazságban imádják Őt. (Ján. 4. 23.)

A lélek belső magatartása tehát hatással van a test mozdulataira. S ez fordítva is így van.

Egy tanító meg akart fenyíteni egy gyermeket. Előre elhatározta: komoly lesz, fegyelmezett, higgadt. Közben mégis, — a nagyobb tekintély kedvéért, — rácsapott az asztalra. Ettől úgy tűzbe iött, hogy a végén maga is megsérgyelte.

Egy-egy indulatos mozdulat, hang felbillentheti a lélek egyensúlyát. Viszont egy szelid, kedves simogatás melegséget ébreszthet bennünk az iránt, akit nem is nagyon szíveltünk.

Az imára vonatkozólag: hitet megvalló mozdulataink, (keresztvetés, térdhajtás) az ég felé irányítják figyelmünket. De csak ha szándékunk igaz. Ha őszinte szeretet-kapcsolatot akarunk teremteni Istennel.

Ilyen lelki beállítottságban mondhatja Lucie Christine: Egy-egy térdhajtás munkaközben öszszeszedettséget eredményez.

És ilyen tettetés nélküli szeretet készíti a gyermekeket, hogy még a játék lendületét is fébeszakítva, titkon megölelje a szívében rejtőző Jézust, vagy mosolyogva csókot hintsen az égre.

Ezzel szemben hajlonghat akár a földig, csókolgathatja Krisztus sebhelyeit az, aki csak feltűnést keres, vagy csak lélektelen megszokásból cselekszik, — mit senki ér vele. A test imája hazug marad, mert lelke nem Istent kereste, hanem az emberek tetszését. — És sóhajtozhatja hangosan Jézus nevét, vagy hányhatja magára a keresztet az, aki magában a szomszéd nénit szidja: „hogyne, még azt mondja a vén szipirtyó, hogy nem látta a kendermagosomat, mikor ma is az ő kertjükben kárált!”

Mit ér a keresztvetés, ha a lélek sárhoz tapadt marad?

Tested lélekbe, lelked Istenbe [váltjék.

Cseréld ki magadat a mennyek [országáért!

(Silesius Angelus—P. Szedő Dénes.)

Más az ember testtartása, ha bizalom kél szívébe, s más, ha merő hódolat a lelke. Más vonásokat rajzol a fájdalom, ismét más a lelki béke. Melyik az Istennek leginkább tetsző imádkozó testtartás? Mindig az, amelyre az ima órájában a Szentlélek indítja a lelket. Esetenként más és más.

Nem kedveli tehát Isten, ha mások viselkedését, (hajlongását, könnyeit stb.) akarod lemásolni, utánozni. Még azt sem szereti, ha külső viselkedésedresokat ügyelsz (Hiúság, képmutatás, lélektelen külsőség lehet abban.) Egyszerűen keresd Istent lélekkel, s tested önmagától, hűséges szolgaként fog követni téged.

Dr. Monostory Elekné.

† Dr. SZMRECSÁNYI LAJOS

pápai trónálló, egri érsek,
Szent Ferenc III. Rendjének tagja.

A magyar püspöki kar legidősebb tagjának, a kilencvenkét esztendőes egri érseknek elhunyt a mély részvétellel tölti el Szent Ferenc családját. Az érsek-főpásztor, minden egyházi és közeleti kiválósága mellett is, büszke volt arra, hogy Szent Ferenc világi rendjének bűnbánó öltönyt hordozhatta. Élete egyik legbensőbb értéke ragyogott ebben a szeráfikus lelkületben. A szegények iránt való szeretete, a szegénygondozás intézményes megoldásának felkarolása, a komoly aszkétikus jellemképzés, az egész egyházkormányzatában érvényesülő fegyelem, az egyház ügyéért, a katolikus iskolákért és intézményekért lelkesedő buzgalom, mind

ebből a mélyen papi és öntudatosan szentferenci jellemből fakadt.

Az egész magyar katolikus egyház nagy tisztelettel és gyermeki kegyelettel állt meg a főpásztor ravatala előtt. Sírjában csaknem egy századot temetett el, és hisszük, hogy az új reményeknek vigasztalását és kilátásait is szívébe zárta, és megkezdett munkája nyomán a magyar katolikus jövőendő szentebb, tevékenyebb, hősiesebb lesz.

Testvérek! imádkozzunk főpásztorunk lelkiüdvéért, az elárvult egyházmegye minden papjáért és hívéért. Adjon a főpásztornak örök nyugalmat és mennyei békét, papjainak és híveinek pedig vigasztalást és erősséget.

R. I. p.!

Hozzászólás a Magyar Barát ősrégi „új” munkatervéhez.

Irta: Ungl Iván.

Mint a Magyar Barát hűséges olvasója, a ferences eszmék és események csodálója, mélységes örömmel látom az 1943-as év homlokán az „új” és mégis régi-régi ferences célt: vissza a néphez!

Mintha csak feleletet kapnék épen az elmúlt év folyamán elhangzott, — viták anyagát képező világszemléleti előadásokra. — katolikus eszmék átadásáról a tömegeknek, stb. stb.-re, — melyeknek meghallgatása, vagy olvasása engem arra a meggyőződésre vezetett, — hogy általában mindenütt. — de még nálunk, katolikusoknál is, túlságosan nagy fontosságot tulajdonítanak a gvári munkásságnak. — a nemzet e tulajdonképpen kis hányadának.

Hiszen a gvári munkásság nálunk alig pár évtizedes múltra tekinthet vissza s a Marx eszméin eltévelyedett törzsökös munkáscsaládok fiai rendszerint már más pályára mennek; általában a vidék, a falu népéből kerül ki az utánpótlás. Mennyire fontos tehát a falu népének felkarolása nemcsak gazdasági, szociális, hanem elsősorban és főképpen lelki szempontból. — a vallásos lelkület mélyítése által.

A ferences szerzetes hosszú évszázadokon át, napjainkig, a nemzet legsötétebb korszakában valóban vigasztaló barátja volt a magyar népnek. — tehát csak ezt a hivatását teljesíti most, amikor a tettek mellé a sajtót is odaállítja annak szolgálatába.

Gvönnyörű perspektíva! Az öregek és kö-

zépkorúak is megerősíthetők az ő hitükben, — de legfontosabb a gyermekek, a fiatalok helyes irányba való terelése. Mert minden szociális, gazdasági megmozdulás szinte hiábavaló, vallás-erkölcsi megalapozás nélkül!

Sokféle út vezet egy ilyen nagy cél eléréséhez. Legelső a jó példa, melyet a magyar barát mindenütt ad, ahol él, működik, — de ahová személyes példája nem ér el, rendkívüli hatás várható a ferences népi sajtótól, főleg a lekipásztort teljesen nélkülöző falvakban, tanyákon. De minden lekipásztornak hatalmas segítségére lesz a Magyar Barát, sőt a falu papja lehet legjobb munkatársa is egyúttal az életből nyert példákkal. — népi szokások ismertetésével s az ő lelkületének is megfelelő ferences szellem terjesztésével.

Szent Ferenc szelleme épen a végleteket elégíti ki tökéletesen: a legegyszerűbb embert, a természet gyermekét, a föld népét és a legmagasabb műveltséggel rendelkező lelkiéletű élő embert, mert ami az elsőnek körülményeinél fogva adatott, a tiszta szív vidámsága és alázata, azt a másik tudatosan keresi, és itt találkoznak.

„Szentestén a Jászságban” mintha a Fioretti lapjaiból kelt volna életre magyar földön.

Hiszem, hogy a Magyar Barát népmissziója: a leghatalmasabb, mert az elröppenő szóval szemben maradandóbb és a legtávolabb eljutó eszközzel, a betűvel, ma még ki nem számítható eredményeket fog elérni.

Növekedjünk lélekben a kis Jézussal!

P. Gál Gedeon, O. F. M. (Róma)

Szent Bonaventúra, a Ferencrend nagy generálisa, amikor a rend kormányzásának millió gondja már nagyon ránehezedett lelkére, elvonult néhány napra egy magános kolostorba, hogy az elmélkedés és szemlélődés szárnyain az Istenhez emelkedjék. Szívét, lelkét Szent Ferenc Atvánk szelleme járta át, és ezért írhatja, ha legbensőségesebb és legédesebb lelki-örömet ő is a betlehemi Kisdéd jászolánál találta.

Lelki szemei előtt sorban elvonultatta a Megváltó szent gvermekségének örvendetes titkait és azokhoz fűzte égigszárnyaló elmélkedéseit. Gvümlöcsöltő Boldogasszony: a Fiú Isten megtestesülése; karácsony a kis Jézuska születése; újév: Jézus névadásának ünnepe; vízkereszt: a Napkeleti Bölcsék hódolata és Gyertyaszentelő Boldogasszony: a kis Jézus bemutatása a jeruzsálemi templomban, mind-mind alkalmas arra, hogy lelkének indítást adjon, az egyes ünnepek átvitt értelmének megfelelően. A Szeráfi Doktor ugvanis meg volt gvőzödve, hogy a megváltás nagy csodájának, — ha annak kezelveimben részesedni akarunk, — mindnyájunk lelkében külön-külön meg kell ismétlődnie: ott is meg kell fogannia, meg kell születnie és föl kell növekednie a Megváltónak, vagyis az isteni életnek.

Csatlakozzunk lélekben Szent Bonaventúrához, és az ő elmélkedésével nyomán a karácsonyi ünnepekben mi is éljük és élvezzük át újra meg újra az Üdvözítő szent gvermekségének titkait, hogy a mi lelkünkben is megfogadjon, megszülessen és növekedjen a kegyelmi élet.

I. Hogyan fogan meg szívünkben az Isten Fia?

A megváltás nagy csodájának és a Megváltó földi pályájának első állomása az volt, amikor az Isten fia a Szepítőfelen Szűz legfistább méhében a Szentlélek ereje által testet öltött.

Az emberi szív mélyén. — Szent Bonaventúra szerint — akkor fogan meg az Isten fia, amikor a Szentlélek sugallatára kivullad benne a jobb élet vágya, letörri a bűnbűncseket és őszintén megsíratta régi életét. Ekkor teljesedik raita, amit Gábor arkangyal Máriának íért e szavakkal: „A Szentlélek száll tered és a Magasságbelinek ereje megárvékoz téged” (Luk. 1. 35.), vagyis a megszentelő kegyelem megtermékenyítő hatására fejlődésnek indul lelke mélyén az isteni életnek szent csrája.

A Boldogságos Szűz. Isten fiával a szíve alatt, a Teremtő dicséretét zengve megv föl a hegves tartományba. Szent Erzsébet szolgálatára. „Így cselekedti te is. ő ájtatos lélek. — kiált föl Szent Bonaventúra —, ha úgy érzed, hogy a Szentlélek ereje által a mennyei élet vágya fogant meg szívedben. Menekülj a gonoszok társaságából és törj a magasságok felé Máriával...”

El a gvávasággal, el a kishitűséggel! Isten irgalmassága nem azt nézi, hogy milyen voltál régen, hanem azt, hogy ezután milyen akarsz lenni. „Ha már nem juthatsz a mennybe az ártatlanság szárnyain, légy raita, hogy odaiuss a bűnbánat útján. Ha már nem lehetsz szent Katalin vagy Ceclia, légy legalább Mária Magdolna.”

II. A lélek karácsonya.

Ahogyan a csira kihajt s a bimbó virágba feslik, hasonlóképpen a szív mélyén elvetett kegyelem-csira

is kibontakozik és megszüli a lélekben az isteni Gyermekeket. A léleknek ez a glóriás karácsonya akkor jön el, amikor a keblünkben sokáig melengetett szent elhatározásokat tettekre váltjuk. Ennek a boldog születésnek öröme az angyalok ujjongva zengnek dicsőséget a magasságban Istennek és hirdetnek lelki békét a jóakarató embernek, aki a test legyőzése által a lélek uralmát juttatta diadalra. Ezáltal tanulja meg, mit jelentenek az Evangélium boldogító igéi: „Vegyétek magatokra az én igám, és tanuljatok tőlem, mert szelid vagyok és alázatos szívű; és nyugalmat találtok lelketeknek. Mert az én igám édes és az én terhem könnyű.” (Máté 12. 29—33)

De ha ennek az örvendetes karácsonynak részese akarsz lenni, — figyelmeztet a Szeráfi Doktor —, előbb fürödj meg a bűnbánat keserű tengerében, hogy beragogyja lelkedet az erények fönve; légy testednek és érzedekidnek parancsolója és szigorú öre. Ezáltal válsz máriás lélekké. Így leszel hasonlónak az Isten anyjához; s ezután már neked is jogod lesz megfzleni, hogy „milven édes az Úr Jézus.”

„Valóban édes. — mondja Bonaventúra —, amikor szent elmélkedésekkel táplálsz, amikor az áhítat könnyeinek meleg forrásában fürösztöd, amikor a tiszta vágvak póivájába takargatod és dajkálod a szent szeretet ölelő karjain, amikor a buzgó érzelmek csókjaival elhalmozod és lelked rejtekében híven Apologatod.”

III. „És nevét Jézusnak hívd...”

A lelkünkben fogant és született isteni Gyermekek mi sem adhatunk szebb nevet, mint Szűz Mária, hiszen írva van: „hivaték az Ő neve Jézusnak.” (Luk. 2, 21.) Ez a név a legszebb és leghatalmasabb a világon, mert ha lelkünkben ragyog, erejével letterfhetjük üdvünk minden ellenségét; mert kegyelmet jelent, melyre hitünk s reményünk támaszkodik és amelyből szeretetünk kibontakozik.

„Nevezd tehát, lelkem, Jézusnak, — mondja Bonaventúra —, vagyis e nyomorúságos földi vándorlás megváltóiának. Kiált hozzá. áhítatos lélek, ha ostorcsapásokkal sújt az élet: „Ő Jézus, világ Megváltója, kövörülj raitunk, kiket keresztet és véred árán megváltottál; siess segítségünkre Urunk, Istenünk! Légy oltalmunk, édeséges megváltó Jézusunk: erősítsd a gvőnéát, nyuíts vigaszt a szenvedőnek, támogasd az esendőt és önts bizalmat a kétkedőkbe!”

A Boldogságos Szűzhöz hasonlóan, a lélek, a szellemi édesanyja is eltelik boldog örvendezéssel, amikor észreveszi, hogy ez az áldott Jézus megfutamtítja az ördögöket a bűnbocsánatban, megvilágosítja a vakokat az igaz hittel, megvívítja a lelki betegeket a segítő kegyelemmel és föltámasztja a lelkileg holtakat a megszentelő malaszt erejével.

IV. Keressük és imádjuk Jézust a Napkeleti Bölcsékkel.

Az isteni Gyermekek negvedik ünnepe a Háromkirályok imádó hódolata. Szent Bonaventúra képzeletében a három szent királyt lelkünk három képessége: az értelem, az akarat és az emlékezet helvette-síti s ezekkel küldi lelki ajándékait a Kisdéd jászolához.

E három királyi képesség már megpillantotta a Messiás csillagát, vagyis megérezte és megtapasztalta a lélek mélyén az Úr édeséget. Elindulnak tehát és égő vággval kérdezősködnek utána: „Hol vagyon, aki

BÚCSÚZÓ-ÉNEKEK.

I.

A búcsújárás legmeghatóbb pillanata a búcsúzás a kegyhelytől. Nem tud elszakadni szívünk a szép imáktól, énekektől, gyönyörű tájtól és a buzgó emberektől, jó lelkiatyáktól. Ez az ének egy ilyen búcsúzó vers, amelyet a kaloccai jezsuiták templomában imádkozunk el a Jézus Szíve-búcsún, elköszönéskor. Orosz István énekelte 1893. június 9-én.

Dallama: Oh áldott szent Isten.

Oh megváltó Jézus drágalátos szíve,
Itt a váló óra, hull szemekünk könnye.

Remeg szívünk s lelkünk, nekünk el kell menni,
E kedves szent helyet immár itt kell hagyni.

Oh, mily nagy boldogság volt itt imádkozni,
Jézus szent Szívében nekünk gyönyörködni.

Szerelmes Jézusunk irgalmas szent Szíve,
Itt hagyjuk szívünket tenéked emléke.

Zárd be a szívünket áldott szent szívedbe,
úgy boldogok leszünk mindnyájan örökre.

Itt ezen szent helyen leborulva kérünk,
Úr Jézus szent Szíve, irgalmazz minékünk!

Segíts még többször is minket e szent helyre,
Megváltó Jézusunk legkegyesebb szíve.

Tégedet imádunk, ameddig csak élünk,
Te vagy, Jézus Szíve, legfőbb drága kincsünk.

Vedd kedvesen tőlünk ájtatosságunkat,
Úr Jézus szent Szíve, búcsújárásunkat.

Áldásídat add ránk, kik most elindulunk,
Hogy szerencsés legyen a mi utazásunk.

Ne hagyj el bennünket, Jézus áldott Szíve,
Egykor fogadj hozzád mindnyájunkat mennybe.

Amen.

II.

Ugyanaz a hangulat ömlik el a Szűz Mária kegyhelyeitől elbúcsúzó énekekben is. Ezt a búcsúzó országszerte ismerik.

Dallama: Üdvözlégy, Krisztusnak, stb.

Eljött már órája a búcsúzásnak,
Halljad még egy szavát buzgóságomnak.
Oh, Mária, Jézus Anyja,
Híveidnek légy oltalma.

Szívem nagy bánattal volt megterhelve.
Ah, mert sok bűnökkel jöttem e helyre.
Oh, Mária, stb.

De itt megtisztultam oltalmad mellett.
Siratván, megvallom, sok vétkeimet.
Oh, Mária, stb.

A bűnbocsánattal irgalmat nyertem.
Nyugalmát megnyeré háborgó lelkem.
Oh, Mária, stb.

S most azon szándékkal válok meg innét,
Hogy végkép otthagynom a bűn ösvényét.
Oh, Mária, stb.

Mutasd be Jézusnak fogadásomat,
És ajánld fel Neki imádságomat.
Oh, Mária, stb.

S ha vándorlásaimnak vége közelget,
Ez útam ad a sír szélén is enyhet.
Oh, Mária, stb.

Az ítélet napján, bár azt mondhatnám,
Hogy fogadásomat híven megtartám.
Oh, Mária, stb.

Ezt az Atya-, Fiú-, Szentlélekisten,
Adj meg általad, Szent Anyánk! Amen.
Oh, Mária, stb.

született, a zsidók királya?" (Máté 2, 2.), hol a buzgó törvénye, hol a vakok világossága, az elesettek isápolója és minden örökké-élők örök üdvössége?"

Feleletül kapják: „Júda Betlehemében.“ Ez a két szó nyomra vezet, mert hiszen Júda vallomást jelent. Betlehemnek pedig *Kenyer* háza a helyes fordítása. Mikor találhatjuk meg tehát az isteni Gyermekeket? Ha elme gyünk Júda Betlehemébe, vagyis ha töredelmes bűnvallomás után magunkhoz vesszük az élet Kenyerét!

Ilyenkor a lélek három királyi képessége utánozza a Bölcsüket. Imádó hódolattal borulnak a Jézuska lába elé és leteszik ajándékaidat: a tüzes szeretet aranyát, a mélységes áhitat tömjénjét és a keserű hűnbánat mirrháját. „Az aranyat ajánlják örök Istenségének, a tömjént lelke szentségének, a mirhát pedig teste elviselt szenvedésének.“

V. „Felvívék őt Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak...“

A lélek, a boldog Mária, akiben az Isten fia megfogant, megszületett, nevet és hódolatot kapott, utánozza az igazi édesanyát: hálátelt szívvel viszi egyszülöttét a mennyei Jeruzsálem templomába, a Szentháromság trónusa elé, hogy magasztalja az Atyát, a Fiút és a Szentlelket a vett kegyelmekért.

Megsemmisülő alázatban ismeri el, hogy mindent

az Úrtól kapott, és amikor neki ajánlja egész-önmagát, tulajdonképpen csak azt adja vissza, amit tőle vett.

A Szeráfi Doktor maga adja ajkunkra a hála szavait: „Neked legyen dicséret, dicsőség és hála, ó Jóságos Atyám, örök fölségű Úr, ki végtelen hatalmaddal a semmiből teremtettél engem.“

Téged dicsőítlek, dicsérlek és neked adok hálát, szentséges Fiú Isten, az Atya fényessége, amiért örök bölcseséged által a haláltól megszabadítottál.

Téged áldlak, magasztallak és imádlak, kegyes jóságú Szentlélek, mert a bűnből a kegyelemre, a világius életből a vallásosságra, a számkivetésből a házába, a küzdelemből a nyugalomba, a szomorúságból az Isten boldog és gyönyörűsége színe-látásának élvezésére hívtál meg engem, — amit engedjen elnyerünk Jézus Krisztus, Szűz Mária fia, aki az Atyával és a Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik mindörökkön-örökké. Amen.“*

Ime, így elmélkedett Szent Bonaventúra Jézus szent gyermekiségének titkairól; kövessük őt és legyünk rajta, hogy amint a kis Jézuska „növekedék bölcseségben és korban és kedvességben Istennél és embereknél“ (Luk. 3, 25.), hozzá hasonlóan a mi lelkünk is növekedjék.

* De quinque festivitatibus Fueri Jesu. Cfr. De-rem Opuscula, p. 225—245.

Szállást talált a Szentcsalád.

Az idei Advent nagyon szép volt a mi kicsiny falunkban. Nemcsak a természet gondoskodott csillagfényes, szép, havas hajnalhasadásokról, hanem az emberszivekbe is belopózott az első advent Krisztus-váró, Krisztust áhító szent hangulata. A világtörténelem egyik legvéresebb, legborzalmasabb tragédiája közepette köszöntött ránk az idej legelső adventi hajnal és úgy éreztük valamennyien, hogy most jobb, szentebb, bizakodóbb reménységgel kell várunk a kis Jézus eljövételét, aki egyedül tud csak Megváltást hozni a gyűlölettől, szeretetlenségtől elvakult emberszivekbe.

Ettől a szent adventi hangulattól indítva megszerveztük a Ferences Atyák által leginkább propagált „Szállást keres a Szent Család” ájtatosságát.

Beszereztük a házról-házra hordandó szent képeket — sajnos azonban csak korlátolt számban kaphattuk meg — így a falut kilenc-kilenc csoportba osztottuk és így egy-egy képet kilenc-kilenc családnak küldtünk a szállást kereső Szent Családdal.

Az ájtatosságot szintén a Ferences Atyák által kiadott kis füzetben előírtak szerint, az abban foglalt imádságok és énekek felhasználásával végeztük.

A csoportokat — a templomból, kis bevezető ájtatosság és szent beszéd elhangzása után indítottuk el a Szent Családot befogadni kész kicsiny, falusi hajlékokba.

Egyik gyönyörű, fényességes szép hajnalban, mise után irodámban elgondolkozva az adventi lelkek Krisztust áhító szépségein, eszembe jutott, hogy a Szent Család olyan háznál is keres szállást a falunkba, ahol nem szent a családi élet. Pár nappal előbb jelentették is ezt már nekem. Gyors cselekvésre határoztam el magam. Azonnal a plébániára hívtam a Szent Családot váró család asszonyát és mikor megérkezett, a következőket mondtam neki:

Nézze, jó asszony, ma este magukhoz megy a Szent Család szállást keresni, de úgy-e tudjuk, hogy a maguk családjából hiányzik a fiatalasszony, fiának a felesége. 15 hosszú esztendeje már, hogy a fiatalok hűségükben, melyet az oltár előtt fogadtak egymásnak, megfogvatkozva különváltan élnek. Nem gondolja, nem jó lenne-e, ha a mai szép alkalommal Őt is haza vinnénk, hogy a Szent Család a maguk újból megszentelt tiszta családi életükben, házukban találjon szállásra. Az asszony, az édesanya megrendülve áll előttem, szeméből örömkönnyek törnek elő és beszélni kezd: Köszönöm, drága jó Plébános Uram, hogy gondolt a mi árva családnakra. Igaz, ma este hozzánk jön szállást keresni a Szent Család? Szívesen, örömmel fogadjuk, de nagyon félünk nem okozunk-e szomorúságot mi gyarló emberek a Szent Családnak, hiszen mindnyájan tudjuk, hogy a mi házukban nem szent a család... A fiam már 15 éve különváltan él a feleségétől... Bizony milyen jó volna, milyen örömet, megnyugvást hoz-

na, a mi öreg, sir felé hajló életünkben, ha ma este a Szent Családdal együtt, a mi fiunk családi élete is újból helyreállna, újból szent és halálig szétválaszthatatlan egységbe forrna özsze férj a feleséggel és kicsiny gyermekével.

Meg lesz, jó asszony! feleltem neki, a Szent Család bizonyára kiesdi ma számunkra a jó Isten szükséges kegyelmét, én magam megyek majd el a fiatalasszony házához és ha a jó Isten megsegít bennünket, hazaviszem őt az elhagyott családi fészekbe.

Az édesanya újból hálálkodásba kezd, megígéri, hogy majd a fiát Ő előkészíti a nagy eseményre, sőt még csak azt kéri, hogy ő is lehessen velem a menyé házához, mert ő is meg akarja külön kérni a kibékülésre, mert azt hiszem most itt van, itt kell hogy legyen az ideje annak, hogy családnak az Isten szeretetében újból eggyé kovácsolódjon. Én erősen hiszem, a Szent Család meg fog áldani bennünket.

Ez okos beszédre egy percig sem haboztam. Jól van — édes asszonyom — feleltem neki, ma délután lemegyünk együtt a menyé házához, beszélünk vele és ha az Isten kegyelme megsegít bennünket, ma este, mire a Szent Család betér

Ferences krónika.

P. Uzdóczy-Zadavec Istvan püspök Atyánk így látja a magyar barát hivatását:

Ha kifáradnak a társadalom munkásai, ha összerogynak a népek nagy oszlopai, ha csődöt mond a politikusok lángelméje, ha ingadoznak a hadseregek — franciskánust ránt elő a történelem. S ha már szinte elveszett minden, a mosolyhoz, a gondatlansághoz, a suttógó imához szokott ferencesek a kitartás, az erő, a harcok világraszóló csodáit művelik. Soha még ország el nem veszett, mely válságos pillanataiban a franciskánusi kézbe retette gyeplőit...

Tanu erre a történelem, — elsősorban pedig a magyar történelem. A mindig válságos és nagystílű magyar történelemtől elválaszthatatlanok a ferencesek. Sőt annyira benn vannak a magyar történelemben, hogy szinte nem is mint szerzetesek, hanem mint valami különleges „magyar próféták” szerepelnek. — És valamint a magyar nemzet történelméből lehetetlen tanulmányozni egy boldog nemzet boldogságának történetét, — épp így a magyar franciskánusok történelmében hiába keressük az assisi Ferenc boldog franciskánusainak típusait. Ami a magyar történelem, az a magyar franciskánus: viaskodás, szenredés, örömtelenség, sirás, véres halál. És minél nagyobb a magyar sirása, fájdalma, annál nagyobb a franciskánusának szerepe...

Ha majd egyszer nagyon boldog lesz a magyar, bizonyára végeszakad a magyar franciskánusok történelmi alakjainak is... Akkor ez a szörcsuhás faj vagy elpuhul s kipusztul — vagy más vidékre költözik, hogy a fájdalmat tovább fájlahassa, a könnyet torább törölhesse.

magukhoz, kicsiny hajlékukba, a fiatalok között szent lesz a béke.

Mínta villanyáram futott volna rajtam keresztül — szememet behunyva — egy fohász-sóhajtatást küldtem a Szent Családhoz, hogy most-most segítsen meg, engem a pástort, hogy az elveszett bárányt hazaterelhessem a könnyelműen elhagyott családi szállásra.

És érzem, hogy a Szent Család közbenjárására az isteni kegyelem működni kezdett.

Estefelé elindultunk a falu végén lakó elhagyott asszonyhoz.

Elértünk a házhoz, melyben a menyecske az anyjával lakott együtt. Röviden elmondtam jövetelünk célját, kértem, hogy ne keményítse meg a szívét és a békét és áldást hozó Szent Családot ne csak jelképesen, hanem valóságban is fogadják be szívükbe és ha befogadták, akkor számúzzék abból a haragot és gyűlölséget és csak a szeretet, a mindent megbocsátó szeretet lakozzék abban, a Szent Család szeretetével együtt. Az anyós csendesen sirdogált és bizonykodott mellettem.

És csodák csodája! Mire képes az Isten kegyelme! A fiatalasszony kijelenti, hogy hajlandó azonnal férjéhez visszatérni, csak addig várjunk, míg egy kicsit összeszedi magát. Ez is megtörténik és hárman elindulunk az elhagyott családi tűzhely felé.

Mire odaértünk, már ott volt a Szent Család is.

Belépünk az ájtatoskodókkal megtelt, szépen feldíszített szobába. A családfő, az apa éppen a Szent Családot befogadó imádságot mondja s amint megpillant bennünket, arca pi-

rosra gyul, szava elnémul és szeméből két könnycsepp csordul és arcán végig folyva perreg le csendesen az imafüzetére. En megfogom a kezét az asszonynak és odavezetem az apja mellett ülő férjhez és mondom: Jóember! Hazahoztam a feleséged, fogadd jószíveddel, szeretettel... A sápadt arc egyszerre pirosra gyullad. szeme hálásan rám, majd szeretettel a visszatért asszonnyra siklik, feléje nyújtja a kezét, erre az asszony karja is kézfogásra lendül, kezét fognak. „Isten hozott” — mondja a férfi, „gyere ülj le ide mellém” — és szépen leülnek az oltár formára díszített asztal mellé, a Szent Család képe elé. Pillanatnyi csend! Mindenki a jelenet hatása alatt áll, mire én szép csendben intek a családfőnek, hogy folytassa tovább az ájtatoságot. Ott maradtam velük egész végig. S mikor elhagytam a házat kikisért az egész család és sűrű könnyhullatások között köszönték meg a Szent Családnak a hozzájuk való nagy-nagy szeretetét.

Azóta már megünnepeltük a legnagyobb Szeretet — a világ Megváltójának születését is.

Szokatlan és borús hangulatú volt 1942. karácsonya. Ennekem azonban, meg annak az újra egygyéforrott kicsi családnak nagyon-nagyon boldog volt.

A „Szállást keres a Szent Család” ájtatosság az én falumban szép gyümölcsöt termett! Kérem a Jóságos Istent továbbra is, hogy az elkövetkezendő adventben — ha megérem engedni — még több kegyelméről számolhassak be a Szent Családnak. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Egy plébános.

A pápák történelmi távlatban

IV. Általános zsinatok.

Irta: P. Schrotty Pál. O. F. M. tartományfőnök

Az eretnekek fellépésével szorosan együttjárnak az általános zsinatok összehívására irányuló intézkedések. Minél veszedelmesebben tornyosulnak az Egyház egén a vészhozó felhők, annál határozottabban állnak őrt a Pápák Szent Péternek az élet tengerén hányódó hajója felett. Krisztustól nyert legfőbb hatalmánál fogva általános zsinatra hívja össze ilyenkor a földkerekség minden püspökét, hogy szent tanácskozásban foglalkozzanak az Egyháznak hit, erkölcs és fegyelmbe vágó kérdéseivel, amelyeket az eretnekek megtámadtak.

Az általános zsinatoknak nagy jelentőségét mindenki elismeri, aki hitét Isten kegyelméből még megőrizte, mert ezekből a zsinatokból új élet indul és áldás száll a hívekre; a gyöngék megerősödnek, a kételkedők megtalálják a biztos utat, a hűtelenekek ismét visszatérnek az Anyaszentegyház kebelére.

De az Egyházon kívülállók is, amennyiben a gyűlölet nem homályosította el józan ítélőképességüket, mélységes tisztelettel és csodálattal tekintenek ezekre a minden tekintetben összehasonlíthatatlan összejövetelekre. Ez érthető is!

Már tisztán természetes szempontból is tekintve az általános zsinatokat, kell hogy fejte hajtsón

előtte a tárgyilagosan gondolkodó ember. A világon semmiféle összejövetelen nem szerepel annyira magas intelligenciájú férfi, mint az Egyház nagy zsinatain. Képviselet van ott minden nép és minden nemzet, minden nyelv és minden faj a legelőkelőbb társadalmi körökből származó kezekt nyújtott a szerény polgári család sarjának. Ideális egység Krisztusban; az emberiség legideálisabb egysége; összefogása a legnagyobb kincsek védelmére. Ősformája az általános zsinatoknak az Apostolok összejövetele Jeruzsálemben, Kr. után 51. esztendőben, ahol ezekkel a szavakkal: „Úgy tetszett a Szentléleknek és nekünk”, megnyitották az első zsinatot. (Ap. Csel. 15. 28.) Azóta az Anyaszentegyháznak minden zsinatán a Szentlélek ereje és kegyelmi segítsége szorosan együttműködik a zsinat atyáival, az Egyház püspökeivel, akik már tisztán természetes szempontból is a szellemi élet legelőkelőbb képviselői közé tartoznak.

Az Anyaszentegyház történetének folyamán 19 általános zsinatot hívtak össze a Pápák, a világ minden részében, különféle városokban, a legkülönbözőbb feltételek mellett, majd a püspököknek rendkívül nagyszámú részvételével, majd szerényebb számú képviselőivel, de ezeken a zsinatokon

mindenütt, mindenkor vagy a Pápa személyesen, vagy a követe elnökölt.

Az első általános zsinatot 325-ben tartották Niceában, Kisázsia városában; az utolsót 1869-ben a Vatikánban.

Négy általános zsinatot Konstantinápolyban; hatot Rómában tartottak, a többit a világ különböző helyein.

V. VOLT-E NŐI PÁPA?

A pápákról az évszázadok folyamán a történeti meséknek egész koszorúját fonták azok az írók, politikusok, szónokok és népboldogítók, akik egy tál lencséért elarulták az igazságot és könnyelmű gesztussal tömjént szórtak a nagy tömeg buja fantáziája elé. Nagy kiterjedésű irodalma van ennek a beteges törekvésnek, amely minden időben kitűnő üzletnek bizonyult. Sok író-mesefonó így szerzte millióit és villáit, sok kiadó-vállalatnak neve ettől a történeti hullaszagtól duzzadt világhírnévvé.

Főatyánk a nép között a debreceni bevonuláson. Ezrek sorfala között vonultak be az új atyák.

A legérdekesebbek egyike a Johanna női papáról szóló mese, amelyről szellemeskedő szaloncsevegők ma sem akarnak tudomást szerezni, hogy csupán mese.

E mese szerint egy Mainzból származó német leány a kilencedik század első felében Athénbe került, ahol tanulmányokat folytatott. Innen az Örök Városba ment. Tudományossága általános feltűnést keltett, úgy hogy 855-ben IV. Leó pápa halála után a pápai trónra emelték, amelyről két évig vezette az Anyaszentegyházat.

Igaz-e? Létezett ez a Johanna nevezetű nő pápa?

Ma már általánosan elfogadott történelmi megállapítás, hogy ez a női papáról szóló mese először

a metzi világhírnévkönyvben 1250 körül került fel. 1278-ban már Martinus Polonus és Marianus Scoto krónikáinak szélén találjuk feljegyezve, ahonnan krónikájukba átvették a 14. és 15. század írói. A 16. század utáni kódexekben már nem említik seholsem.

Történelmi tarthatatlanságát már régen bizonyították, nemcsak katolikus, hanem protestáns történétírók is, pl. David Blondel: (Eclaircissement: című művében).

Történelmi megállapítás az is, hogy IV. Leó pápa 855-ben bekövetkezett halála után közvetlenül III. Benedek foglalta el a pápai trónt, amelyen 2 évig, 6 hónapig és 10 napig kormányozta az Anyaszentegyházat.

Ebben az időben élt Anasztázius könyvtáros, aki a pápák történetét megírta II. Szergiustól (844—847) I. Miklósig (858—867.) és vallomása szerint jelen volt II. Sergius, IV. Leó, III. Benedek, I. Miklós, II. Adrián, VIII. János pápák trónraemelési ünnepségein. Női papáról nem tesz említést. Pedig Johanna női pápa közvetlenül IV. Leó pápa után 855-ben következett volna.

Panvinius, a pápák történetének kiváló írója mondja, Martinus Polonus előtt egyetlen történetíró sem említi Johanna nevét, pedig voltak köztük nagyon kiváló emberek.

Platina, a pápák történetének egy másik alapvető írója azt mondja nagy művében: El nem lehet, hogy azokban az időkben az emberek olyan buták lettek volna, hogy az emberiségnek legmagasabb trónjára minden kritikai érzék nélkül olyan egyént emeltek volna, akit hosszú időközön át minden tekintetben ki nem próbáltak volna; erejét és bűneit meg nem állapították; életét, elhivatottságát meg nem vizsgálták volna! Teljesen kizárt dolog, hogy a megválasztandónak neve kikerülte volna a szigorú, évszázados gyakorlat alapján eljárók éber figyelmét.

Baronius, az Egyháztörténetnek egyik legkiválóbb képviselője, a nagy történetírók között is első helyen álló, ez a nagy kardinális azt állítja, hogy ez a mese VIII. János pápa idejéből származik. Ez a pápa Fóciussal, a keleti Egyházszakadásnak fejével szemben rendkívül engedékenyen, sőt gyáván viselkedett. A római nép emiatt a puhasága miatt, amely inkább asszonvhoz, mint férfihez illett, őt „Papissának”, asszonypápának nevezte, aki még annak a keleti udvaroncoknak sem tud ellenállni!

Így keletkezett volna ez a mese, amellyel komoly történétírók ma már nem is foglalkoznak. Mi is csak azért említiük, hogy olvasóink meg tudjanak felelni a nagyvárosok utcáin, lebuiaiban és egyéb nemkevesebb híres helyeken elhangzó könnyelmű megjegyzésekre.

Azok, akik most minálunk mindent népinek neveznek, amit azelőtt úgy mondtunk, hogy magyar, és akik papságunk népi jellegét szeretnék letagadni, hogy annál könnyebben szembeállíthassák a néppel: jól tennék, ha megfontolnák, hogy származása szerint népibb, mert magyarabb nincs, mint a mi papságunk.

Dr. Szécsi Jusztián, bíboros hercegprímás.

Nyíregyházi találkozó.

Verőfényes őszi nap volt október 10-én. Hiába kezdtek hulldogálni a rótpiros őszi levelek, az *Élet* új útakat jelölt az élőknek. Hiába minden okoskodás: a debreceni letelepedést az Isten, a minden diadalmaskodó *Élet* akarta. Az isteni tervnek keresztülvivői ez izben a nyolcadik évszázada hivatásukat teljesítő két testvér rend, a dominikánusok és a ferencesek.

Ősi szokás szerint a két testvér rend egyhelyütt gyülekezett. Közös imádság és közös összefogás jegyében indultak új munkahelyükre. Ez a hely a jelen esetben a Nyírseg szíve, Nyíregyháza lett. Ó, micsoda lázas készülődés, micsoda sürgés-forgás töltötte be az egész házat. Lett is rend, mire megérkeztek a várvavártak.

Nagyszerű nap emlékeként él mindegyikünkben, akik szerencsések lehetünk együtt lenni.

Történelmi kezdet Debrecenben.

Az Ur ezerkilencszázegetyvenkettedik esztendejében október tizenegyedik napján, a gondviselő Atyától csak jósaos kedvében osztogatott, juliuszt megszégyenítő, fényel és meleggel gazdagított nap kora reggelen, a „*Matyas Király*” *sinautobuszon* érkezünk meg Debrecenbe. Dr. Bánáss László, debreceni prépost-plebánossal az élén küldöttfogadott bennünket. Az üdvözlések-ből és a válaszokból egy kívánczik a krónikás tollára: *Élkezett az örömmünnep és a történelmi újrazedés napja... Hála a jó Istennek, ha nem hamarabb is, de végre most megengedte ezt érünk... A város, az egyházmegye, sőt az egész ország szeme rajtunk: Debrecennek tanítania kell!...*

Bevonulás a Szent Annába.

„Ember tervez, Isten végez”. A magyar katolikus úri ember mindenre tekintő finomsága tervezte azt, hogy autón fogunk bevonulni, nehogy oktalan megrökönyödésre adjunk okot a nagyszámu, tarka és barka barát-sereg bevonulásával. Azonban amíg a történelmi szavak elhangzottak az állomás fogadójában, az autósok rosszat sejtettek, s gyorsan besiettek a nagy plebániára, ott vártak meg bennünket. Így a történelmi bevonulás az ősi szokáshoz híven, „az apostolok lován” történt. Senkinek sem ártott!

Hálaadás és eskütétel.

Csáky bíboros fölséges alkotása, a debreceni Szent Anna-templom nagyon szűknek bizonyult, fölséges színekben pompázó új ruhájában is szürkenek erezte magát a nap és a pilanat jelentőségéhez. Jelen volt Debrecen katolikus társadalmának minden neves és névtelen nagysága. Vezetők és vezetettek, urak és sze-

Ünnepélyes fogadtatás

gények, galambósz aggastyánok és csillogószemű gyermekek... Ámulva nézték a várvavárt valóságot: *Itt vannak újból az atyák, itt vannak leikunk és szent magyarságunk közel hétszázötven éve fáradhatatlan munkásai... Hála érte néked, Jézusunk, és neked, édes Nagyszonyunk!...*

Dr. Bánáss László vezette főpapi díszben az atyákat és a vendégeket a szentélybe. Egész egyénisége megismerhető lett mindenki előtt. Végtelenbe ivelő felelősségtudat évezredekkel számoló, Istenbe kapaszkodó liturgikus méltóság, fenkölt, mindenkor fegyelmezett, úri hang és páthosz a beszédben, szinte utánozhatatlan tekintélyszugárzás az esküvétel pillanatában... Valóban a történelmi vágyakat jelenbe építeni képes ember, katolikus főpap típusa. Mi sem természetesebb, hogy a két új-rakezdő házfőnök-plebános, P. Juhász László, O. P. és P. Kiss Szaléz, O. F. M. is tüzetfogott, s az eskü hangjai betöltötték a templomot, méginkább a jelenlevők boldogságtól szorongó lelkét.

Nyilastelepi fogadtatás.

Csak a lelkében romlatlan nép, a minden modernségen és üldözésen diadalmaskodni tudó hívők képesek olyan fogadtatást rögtönözni, amiben nekünk volt részünk, ferenceseknek a vasutasok szárnyaskerekkel és kettőskereszttel ékes Debrecen-Nyilastelepi temploma előtt. Ide kevéssé a szó, mégkevesebb a betű. Igazi nagy élmény volt ez. Gyermekek, edesen könnyező nénikék, nyughatatlan, lelkes izgalomtól fűtött fia-

talok, egymáshozsimult ifjú párok, komoly urak, egyházi méltóságok és városi, állami vezetők, mind egyet éreztek: *itt történt valami... Való-ra vált az Isten emberek szívében imádságosan fogant akarata... Isten és szíve szerinti népe tett itt igazi csodát...*

A prépost-plebános és a főpapa beszéde, valamint a plebánosi bemutatkozás ezt igazolták. Ha azonban lett volna valakiben bizonyos, titkos kétely a jelen őszintesége iránt, bizonyon elpárolgott belőle a nyilastelepi iskola udvarán. Az a nivós ünnepély, az a tiszta és becsületes, magyar lelkesedés, amely szavalót, műénekest, magyar négyest és a nagyszerű énekkar protestáns és katolikus szereplőit meghihlették és művészetük legjavának nyújtására készítették, nem tűrt semmi bizalmatlanságot. Itt meg kellett győződnie mindenkinék: *Évezredek magyarságunk és keresztény szellemünk romlatlanul él magyarjainkban, népünkben, s örödi átök, pokoli rontás rajtunk a széthúzás, az egymást-lebecsülés, pláne a nemzetünket sorvasztó gáncsoskodás. Nem magyar az lelkében és életében, akinek még ma sem volt elég az ékverés, az elsőrangú és a másodrangú magyarság bomlasztó körságából... Az ünnepélyt a két testvér rend közös fehér asztalnál fejezte be. Magyar vasutasok kis bográcsaiból ettünk magyar pörköltet, és jó emberek töltötték poharainkba az Istentől áldott magyar föld kincses nedűjét.*

— *Julian Barát, honunkat megmentő Kapisztrán, legyetek itt ve-lünk!*

Népi és nemzeti, valamint nemzetiekből összetett európai kultúra közt tehát különbség van! A népi kultúra kevesebb, — a nemzeti több. S ez utóbbi annal egészségesebb, minél teljesebben magába foglalja lehetőleg az egész népi kultúrát. Mamár népi műveltségünk annyira átment a nemzetibe, hogy tiszta desztillációja, — amint ezt a „népiesek” követelik, éppoly élvezhetetlen lenne, mint ahogyan a desztillált vizet sem lehetne élvezni az embernek. Ha összes színházaink melodramatizált népballadákat játszanának, mozijaink pedig págerantali parasztkok és „parasztszarmazású egyetemi tanárok” apothéozisát hirdetnék, csakhamar üresen maradnának.

Szekfű Gyula.

Betegségünkben orvosságunk.

Szent Ferenc missziója a társadalomban.

Szeráfi Atyánk lelkéből lelkedzett világi rendje szellemével és segítő szereivel nagyban fokozza tagjaiban a kötelességteljesítést. Bátran elmondhatni, ha a terciárius testvérek komolyan veszik és megtartják a szabályokat, úgy állapotbeli kötelmeiket százszázalékosan végzik el. Lelkesedést önt a III. rend követőibe és erőt kölcsönöz nekik. És ez átsugárzik mindenkibe, kikkel érintkeznek, vagy kapcsolatban vannak. S így nem akad feladat, melyet örömmel nem vállalnának meg. Nincs kötelesség, melyet nem akarnak, vagy nem tudnak teljesíteni. Őket Isten keze vezeti, azért nem tévedhetnek. A szent Rendalapító példájára az áldott Krisztust maradék nélkül követik. Aki pedig Őt követi, nem jár sötétségben, hanem az Élet világosságában vele. Kit az Isten akarata vezérel, megteszi, mit ember-társai tőle várnak. Azért helyesen állapította meg Szent Ferenc egyik kiváló nagy tisztelője: „Ha tehát sok tagja lesz a harmadikrendnek, begyógyul a társadalom legveszélyesebb és legpusztítóbb fekélye: a kötelesség-mulasztás.

Mert ennek szomorú és rettenetes következménye van: az elégedetlenség. Ez a társadalom másik legfélelmetesebb sebe. Fájdalmasan tapasztaljuk és halljuk mindenfelől a panaszt. Világjermiadokat sirnak, állandóan jajgatnak az emberek. Nemesak a szegényből fakad ki a zúgolódás zokszava, hanem a gazdag is hallatja jajsavát. Az alattvalók folyton panaszkodnak, hogy nem tudnak megélni, mindig hangoztatják, hogy nem érdemes élni, mivel szükséglet kell szenvedniük. Az előjárók sem maradnak ki a lamentációból, ők azzal hozakodnak elő, hogy nehéz alattvalóikról gondoskodni, mert kényesek és igényesek. A mun-

kás nincs megelégedve bérével, mert családját nem képes ezzel fenntartani, azért lépten-nyomon „felstájerozza“, felszórólja, felemeli munkája díját. A munkaadó meg szidja a munkásokat, mert kevés dologért sokat követelnek, így számításai nem ütnék be, mivel a hasznát is rá kell fizetni, így az üzem, vállalkozás nem „rentábilis“, nem jövedelmező. Ez a meghasonlás már pár évtizede tart, s amiatt a tatóngy űr munkás és munkaadó között csak mélyül s nagyon fenyeget, hogy a társadalom lángba borul s mindent elhamvaszt. Már 1918-ban az elégedetlenség meghozta gyászos gyümölcsét, mikor vörös forradalomban robbant ki s kitombolta magát hazánkban. Több mint húsz esztendőig építettünk a romokon s most is a világháború azért dühöng, hogy az utolsó úszkét is eltapossuk, nehogy felújuljon Európa életében a „vörös pestis“, égboltjára feljőjön az ótágu veres csillag. Amíg a külső hadszíntéren folyik az ádáz tusa, a rettenetes harc, addig a belső fronton is lokalizálni kell az elégedetlenség tüzet, hogy a mindenféle jegyet, lemondást, szűk-séget megelégedetten vegyünk. Hogyan álljuk útját az elégedetlenségnek? Mit tegyünk? A nemzetközi szociálistákkal fogjunk kezét? Negyedszázaddal előbb a „főkorifeusok“ követelték, csunyán ráfizettünk. Most ez egyenlő lenne: a esahosakkal együtt ugatni s újra magunk alatt vágni a fát. Erős kezű, vastörvényekkel fékezzük meg a zúgolódást? Nem elég ez, nem képes megszüntetni. Akkor lesz csendes megelégedés, ha a társadalmat a keresztény szeretet napja bevilágítja és felmelegíti. Melyik az az eszköz, mely a szeretetet és könyörület szellemét a szívekbe lopja? Szent Ferenc világi rendje.

P. Réthy Apollinár, O. F. M.

Lateráni keresztel tüntette ki Őszentsége XII. Pius pápa a kaposvári Harmadrend elnöknőjét: özv. Koltay Józsefnét. Ezelőtt negyven esztendővel költözött Kaposvárra Koltay Józsefné, mint egyszerű asszony, kinek jöttéről talán senki sem tudott, mindössze annyi történt, hogy egy lélekkel gyarapodott a kaposvári plébánia híveinek száma.

Azután teltek, múltak az évek... Húsz... harminc... negyven... s most, amikor az ősz matróna a nyolcvanadik évébe lépett, Őszentsége XII. Pius pápa elismerésének jeléül a lateráni keresztel tüntette ki. Dr. Czapiak Gyula megyéspüspök úr színtén megleghangú levélben köszöntötte Koltayné és áldását küldte.

Vajjon mivel érdemelte ki ez az egyszerű asszony e magas kitüntetést? Nehéz volna szavakba foglalni. Talán minden érdeme ennyi: van szíve... Krisztus szegényeiért dobozó nemes szíve... Életének középpontjába állította Krisztus örök evangéliumát: „Amit egynek tesztek legkisebb atyámfiai közül, azt nem tesztek.“ Ez a szegényekért aggodó jóságos szív, nap-nap után a tábernakulom életet adó kenyérével

táplálkozott és az imádság volt egyetlen és legfőbb szórakozása... Szegényeink neki mindig a legkedvesebbek voltak. Nem sajnálta soha munkáját, rendületlenül mosott, vasalt, tisztogatott a szegény elhagyatottakra, jó szóval, meleg étellel, anyagiakkal támogatta és támogatja ma is őket. Ha a város külterületén egy elhagyatot szegényt találunk, a mai nehéz viszonyok között is elég csak egy szó és már is gondjába veszi az elhagyatot. Amióta városunkban a szegénygondozás az egri norma szerint történik, Koltayné azóta is minden idejét a szegényeknek szenteli. Szeretet-reggeliken, ajándék-osztásokon, munkadélutánokon mindenütt ott van s a fiatalokat megszégyenítő frissességével tevékenykedik, mert amit mondja: Minden szegényben az Ur Jézust látom. Koltayné a helyben működő Szent Ferenc világi rendjének 1911 óta tagja, 1918 óta pedig megszákítás nélkül elnöke s azóta saját hibájából egyetlen munkadélután sem mulasztott el. Egyházának hűséges tagja, szerény napszámosa, aki sirva fogadta a Szentatya kitüntetését, mert attól fél, hogy már itt a földön elnyeri jutalmát...

Kívánjuk, hogy a megérdemelt magas kitüntetést igen sokáig viselje Szent Ferenc világi rendjének érdemes elnöknője és még nagyon sokat dolgozhasson szeráfi lelkülettel Krisztus szegényeiért...

A Lateráni keresztet XIII. Leó pápa alapította 1903. február 18-án, mellyel azokat tüntetik ki, akik az

Egyház ügyéért végzett munkában különleges érdemeket szereznek. Maga a jelvény ércből vert görög kereszt, melynek közepén Krisztus képe, négy ágát pedig Szent Péter, János, Pál és Keresztelő Szent János domborművé képe díszíti. A kereszt piros-kék szalagra van erősítve.

E ritka szép kitüntetést, január 31-én délután 5 órakor az Egyházközség nagytermében tartandó díszgyűlés keretében nyújtotta át a kitüntetettnek az okmányokkal együtt Dr. Kis György prépost-plébános

VIDA CELZUS NAGYKANIZSAI ELŐJÁRÓTESTVÉR BESZÁMOLÓJÁBÓL. Istennek legyen hála. Húsz csoporttal megnövekedett a „Szent Család“ szálláskeresése. Olyan boldog vagyok, hogy most már több mint ezren adtak helyet a Szent Családnak. A községek neveit nagyjából közlöm: Abornok, Homokkomárom, Füzvölgy, Hosszúvölgy, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Bocska, Kacorlak, Pölöskefő, Jelse, Felsőrajk, Szentjakab, Mihály, Berzence, Senta, Nagyrécsa, Belezna, Nagybakonak, Bagola, Tóthszerdahely, Tóthszentmárton, Molnári, Inke, Újudvar, Gelsziziget, stb. Ezek az újabb és régebbi községeink Nagykanizsával együtt. Nem tudom leírni ezeknek a községeknek örömet és boldogságát. Pl. volt községem, ahol ezt az ajtatosságot végezték és egy kislány annyira kérte a csoportvezetőt, hogy vigyék el őhozzájuk is a Szent Család képét. „Édes kislányom — mondotta a csoportve-

Juni:
1944. é.

Kedves Magyar Barát!

Boldogan olvastam téli állásunkban a szép Magyar Barátot. Az otthonról beszél minden sora, minden képe, minden írója. Lélekben egybeforrok minden olvasójával, aki otthon, akár-hányszor a hiányzó férj és testvér vagy gyermek távollétében lapozgatja. Hánnyal találkoztam közülük a szentkúti búcsún pünkösdkor és a gyöngyösi fájdalmas-búcsún, és énekeltem nekik a szebbnél-szebb Mária-énekeket. A lurdi-ájtatosságot én végeztem csaknem minden búcsún a szentkúti lurdi barlangnál. De sajnálom, hogy magammal nem hoztam gyönyörű énekgyűjteményemet, búcsúvezető-könyvemet. Néha ráérnék végiglapozni, és elénekelgetném kedvenc dalaimat.

Nagy vigasztalás töltött el bennünket, mikor hallottuk, hogy milyen buzgón imádkoznak értünk Gyöngyösön a Fájdalmas Szűzanya oltáránál, és mennyien végzik országsherte a szálláskeresést szerencsés hazatérésünkért. Hála Istennek, eddig nem történt semmi bajom. Nehéz a sorsunk, de szívesen hozom meg a legnagyobb

áldozatot is, mert tudom, hogy ezzel az Úr országának eljövételét segítem elő. Könnyebb elviselnem a távollétet és az áldozatot, mert meggyőződéses katolikus vagyok, s minden erőmet abból veszem, hogy alig várom, mikor találkozhatom majd kettesben csendben az Úristennel. A szent karácsonyra a kis Jézus áldását kívánom a szerkesztő atyáknak, édesanyámnak, testvéreimnek, jóságos plébános urunknak. Nagyréde minden lakójának, és az ismerős búcsúvezetőknak, a szentkúti házfőnök atyának. Marián tisztelendő úrnak, és az összes búcsúsoknak. Ha ránk gondolnak, küldjenek rózsafüzéreket, érmekeket, szentképeket és üres táboriglevelezőlapokat, hogy szétozthassam bajtársaimnak. Isten velük!

Sebők Imre

honvéd. Tp. 112/31

(Alig kaptuk meg ezeket a szép sorokat, szomorú hírt hozott a posta: Sebők Imre honvéd el-tünt. Azóta nem jelentkezett. Akár életben van, akár a hősök hazájában, imádkozunk érte.)

zető — én elvinném szívesen, de a te édesapád sohse megy templomba, s így nem vihetjük oda a Szent Család képét, mert a családfőnek meg is kellene gyónnia. "Az apa megtudja kislánya kérését és ígéretet tesz, hogy ezután el fog menni a templomba, elmegy gyónni, áldozni, csak hozzák el az ő szerény hajlékukba is a Szent Család képét.

Egy másik eset: Egyik községben megindul a Szent Család szálláskeresése és elkezdik a csoportokat csüfolni. Kik ezek? Betlehem-járást végznek? De amikor a legelső háznál elvégzik ezt a szép ájtatosságot, megtelek a csüfolkodók szeme könnyel. Megkezdődik a veszekedés, hogy hová is vigyék legközelebb a Szent Család képét.

Egy harmadik eset: Egy evangélikus uraságnak annyira megtetszik ez a szép ájtatosság, hogy mind a kilenc este eljárt egész családjával, és buzgón imádkoztak ők is.

Továbbá: Volt községem, ahol az egész család ünneplőbe öltözött, és azon a napon, amikor náluk volt a kép, egyáltalán nem dolgoztak semmit.

És volt községem, ahol katonák voltak. Mikor megkezdődött e szép ájtatosság, csodálkoztak azon, hogy ők meg ilyen soha sem láttak. Mentek, és követték ők is ájtatosságot-járó csoportokat.

Mellekeseen megjegyzem azt is, hogy körmenetileg viszik a Szent Család képét a kijelölt házakhoz. Az

utcák hangosak a csoportok szent énekétől.

Irhatnék még tovább is; s magam is meghatódok a dolgokon, hogy pár év alatt milyen szép eredményt értem el. A Szent Család-könyvekből még több kellett volna, csak már késő lett volna rendelni. Az újabb helyeken egy-egy órási előadást tartottam. Egyik községbe nagy fiamat is elvittem, hogy szavalja a „Hitvallást.”

Ez volna az én beszámolóim. Most pedig kedves felhívásukra a Fájdalmas Szűzanya tisztelőinek terjesztését kezdem meg. Kilenc napi ájtatossággal, úgy, ahogy a Szent Család szállást keres, megy. A szándékunk: az anyaszentegyház, édes magyar hazánk, küzdő katonáink és a világ békecsége.

Celzusz elnök-testvér.

Szent Ferenc kaposvári világi rendje tevékeny részt vett a hadigondozottak kataszterének elkészítésében, amennyiben önként vállalta a Donner-városrész hadbavonult családjainak lelki gondozását. A szegények számára készítenő ruha megvarrásában is készségesen segítettek a tagok s mivel tagjaink nagyobb része a szegényebb néposztályból kerül ki, ez évben így próbáltuk leróni karácsonyi kötelességeinket a betlehemi kis Jézuska szegényei számára. Bármennyire ellenkezők is a ferences zellemmel, mégsem hallgathatjuk el Borbély Gyula testvér sok-sok fáradozását, melynek eredménye az, hogy 1200 pengőt gyűjtött a jóságos adakozóktól Szent

Ferenc szegényei számára. Őt is, meg az adakozókat is jutalmazza megbőszégesen a kised Jézus.

Hangony a ferences szellem és népi mozgalom első otthonai közül való Minden központi felhívásra készséggel, lélekkel figyelnek fel, s nagy buzgalommal kapcsolódnak mozgalmunkba. A szálláskeresést 9 csoportban végezték. Legutóbb 15 rendi testvért öltöztetett be és kettőnek fogadalmát vette Rascha Lajos káplán úr.

A bajszentiváni kis rendiköztség áldozatkészségéből szép Szent Ferenc-szobrot kapott a plébániatemplom. A szobor megáldását P. Júgh Miklós, O.F.M. igazgatóatyja végezte szép beszéd kíséretében december 13-án.

A palotásiai beszámolójából: Szeretettel és szívem örömeivel from soraimat. Amikor közeledett a szent adventi idő, elmentem a plébános úrhoz, és elbeszéltem, hogy a kis füzet szerint szeretném a szálláskeresési szokását meghonosítani. 15-én este elment a falu népe a templomba, és a jó plébános úr előbb litániát végzett, majd megáldotta a szentképeket és az ő vezetésével indultunk 18 bokorban. Az ő háza volt az első. Egő gyertya fényénél indult a 18 csoport a maga soros házába, és énekelte a Harmatozatosok kezdetű éneket. A plébános úr az előtte való vasárnap szépen meghirdette az ájtatosságot, és ilyen szép gyümölcse fakadt buzdításának.

ö. Szabó Imréné.

Imahadiját

KATONÁINK KERIK, hogy Jézus Szentséges Szívét ostromoljuk éretjük. Emberfeletti áldozatokat követel tőlük az időjárás és a hare. Segítsük őket imánkkal úgy, mint eddig is tettük. Most még jobban ráértünk az imádkozásra is, mint a tavasszal kezdődő és az idén mindannyiunkra jobban nehezülő munkaidőben. Jézus Szentséges Szívének oltalmában él egész hazánk. neki ajánlottuk fel községünket és családjunkat is. Ennek a felajánlásnak megismétlése az a szentkilenced, amelyet március első péntekén kezd meg a Magyar Barát Lelki Szövetsége. Eddig is nagy buzgalommal szerveztük havi kilencedeinket, most ugyanakkora szervezettel, sőt nagyobb — mert nehezebb a magyar honvéd sorsa az orosz hőmezőkön —, igyekezzünk imába kulcsolni az itthonmaradottak kezét. A szentkilenced rendjét vagy a szokásos módon templomban, illetőleg társulati házban, vagy pedig a szálláskereső mintájára házról-házra végezhetjük. Ilyenkor a család-felajánlás imádságát a családfeje végezze. Lehetőleg olyan családokat keressünk fel, amelyekből katona van a fronton. A katonacsaládok felajánlására külön imádságot mellékelünk Jézus Szíve kultuszfüzetéhez. A kilenced végén egy szentmisét mondunk imahadijartunk minden résztvevőjéért!

A nép fogalmanak merőben önkényes és célzatos szűkkeblű meghatározásával nem küszöbölhetjük ki a népből azokat, akik annak értelmiségéhez, vezető rétegéhez, irányító elitjéhez tartoznak. A nép fogalmát senki se szűkítse le a falusi népre. Mi már régen túl jutottunk a magyar nép tudategységének megteremtésén. Mi már régen felismertük, hogy a népi tudatosság mit sem ér, ha nem teljesedik ki a valóban nemzeti tudatosság. Ezen a földön tehát magyar ember számára nincsen külön népi és nincsen külön nemzeti tudatosság, csak egy van: magyar nemzeti tudatosság, amely erkölcsi alapú felelősségre, teljes kötelezettség teljesítésre és áldozatkészségre kötelez a nemzet s benne a magyar nép irányában.

Kovrig Béla.

Gyöngyösről Gyöngyösre... én megjöttem.
Rögökről rögökre... meggyötörtem.
Sebesültek irgalmazó Anyja,
Hozzad én mégis visszatértem!
Át tűzön-vízen... át fagyban-vérben. —
Hogy magyar hazámat újra látom,
térdenállva Néked meghálálom.
Én itt jóságodat pártul kértem,
S mintha csak vezettél volna kézen,
gyilkos aknákon én átaláltam,
jártam gránátokkal tüzésében,
s ha a parancs ráeresztett engem,
egymagamba huszat lefektettem.
Te erősítetted meg a lelkem!

Oh áldassál, Máriám, hogy ilykép
mellemen a vilézségi érmét
szülémnek büszkén megmutathatom,
s páromat — mivel ép a két karom —
édes-kedvesen átkarolhatom.

Könnyem csordul, száramat elmossa...
Akit tőlünk elszakított sorsa — — —
bajtársamért nagy kérésem volna,
Máriánk, oh — fogadd fiad gyanánt, —
hogy Gyöngyöst az égből megláthatná,
mikor harangjai fölzengenek —
s a szent zászlók békülést hirdetnek!
Kürtjelzésekör nagymise csöndjébe'
anyaszírvével homlokához érve,
fektéből mint hajnalfény ébreszd fel,
szóaljjon meg holt hős az élőkkel:
„Jövel, Jézus, égi szeretettel!”

Czirákyné Bock Gizella.

Olvasó közben

Falun kacagó, friss leánya voltam,
Kérges két kezemmel sokat robotoltam,
Segíts meg, áldott Szűz Anyám!

Régen még finom, sima volt az arcom,
Ráncos arcomon most csak könnyem fakasztom,
Segíts meg, áldott Szűz Anyám!

Gyerekeim honról elmentek már régen...
Némelyük kiüm fekszik a temetőrege,
Segíts meg, áldott Szűz Anyám!

Nem gondol rám bizony soha senki talán...
Ha csak még Te nem, drága Edesanyám...
Segíts meg, áldott Szűz Anyám!

Óry életem már kezébe tettem
Utolsó órámon Te maradtál mellettem,
Segíts meg, áldott Szűz Anyám!

Hajnal Agoston, O. F. M.

Június:
1944. évi

G A L A M B D Ű C

IFJÚSÁGI ROVAT

ROVATVEZETŐ: Dr. Monostory Elekné Eger, Vécsey-u. 26.

KEDVES BÁTÝÓ!

Ezentúl csak röviden írhatok. Nincs időm. Vároddal munkám után minden nap segíték a csapatkórházban. Foltozok. Eddig lehetőleg anyura töltöttem a lyukas holmijaimat. Most a másót is örömmel javítom. Ne nevelj! Igazán örömmel. Úgy érzem, csekélyke tudásunkat is a közszolgálatába kell állítanunk most. Jó érzés, hogy ezt tehetem.

Ma beszélttem egy féllábú sebesülttel. Sajnálkoztam rajta, de ő tiltakozva félbeszakított:

Egy láb veszteség semmi ahhoz képest, amit eddig is nyertünk a háborúval.

— ?

— A háború nyomora, a veszély közelsége átalakított, megnevelt bennünket. Kint a bunker sötéttségében megvilágosodott bennünk a lélek. Vasárnapi szentmiséinken társaim legjava áldozott. Káromkodás már nem hallható odakint. Egy honvéd felsóhajtott egykzter: Csak kerüljek haza, úgy bérügök!... Azután lehajtott a fejét, és csöndesen kijavította: Nem, elmegyek a templomba.

A sebesült katona tűzbejött:

— Nemcsak a lábam, a fejem is szívesen ott hagynám, ha csak ilyen áron tanulnánk meg jobban szeretni az Istent.

Ránéztem, és szétmorzsoltam egy könhyet a szemem sarkában.

Szeretettel, húgod Katá.

A JÖVŐNK...

Jézust bemutatják a templomban. Simeon jövendő az Isten-anyáról. Fájó sebet vág Mária lelkében annak tudata, előrelátása, hogy mi vár rá és Szent Fiára.

Mi hányszor szeretnők tudni, hogy eljövendő életveinket miként fogjuk eltölteni. A rövidlátó, tudatlan ember jóslat magának, cigányasszonnyal, javasasszonyokkal.

Mi ez? A legnagyobb fokú tudatlanság és bűn is. Testvérem! Gondolod, hogy a végtelen bölcseségű Isten tudatlan, talán bűnös lelkű cigányasszony kezébe tette le a te sorsodat? S ha jó lenne az, hogy mindenki tudná előre életének sorát, akkor nem életnek, hanem komédiának kellene-e nevezni létünket? Mert az élet komoly munkával, bizonytalansággal, és Isten áldásával egybekötött létet jelent, melyhez sok könny, veríték tapad, de, — úgy Testvérem! — sok boldogság is! És mindennek előretudása télenességet, vagy az élet nehézségei előtt való megtorpanást okozna!

Miért kutatónk hát: mi lesz ve-lünk?! Úgyis úgy lesz, ahogy Isten akarja, és ahogy Ő akarja, úgy van jól.

László László papnöv. Pécs.

SZÓL A GYERMEK:

Péter, Péter nést szemembe,
s lásd meg benne
Bűntudásod s üdvösséged,
És az élet
Megtisztul majd.
Százszor bajt
Elfelejtve
Hajtsd fejedet a szívemre!

SEBENT VIGASZTALÁS.

Mikor lelkem hurjain
sötét hangokat penget a bánat,
mikor körülöttem
bús emberek járnak,
— munt fekete árnyak —
mikor nem teljesülnek
a legkedvesebb vágyak,
Uram,
hűs templomod csendjén
megnyugszom Tenálad.

Kinek panaszolnám
ezer apróságom,
sok nyomorúságom...?
Ki vigasztalna meg
ezen a világon?
... Kicsoda más?
Uram!

Te vidámíts meg,
ki maga vagy a Jóság, Szeretet,
s a szent Vigasztalás!

Rajna János Eszény.

ÓCSI...

Meg akartam lepni a kis Ócsit...
Kocsit faragtam hát, játék kocsit.
Lécből három oldala, saráglya,
Rúdja, s bodzából négy karikája
Ott feküdt előttem szana-széfjel...
Bámulta Ócai cуда szemével.
Néha szólni akart kicsi szája...
Ohyankor elhítoa anyukája.
Lázzal faragtam kocsinak lovat,
Elkapott hírtelen egy régi hangulat...
Úgy éreztem, magamnak faragom...
Egy kocsit zörgött kinn, az udvaron,
Ló nyerítése falut idézett,
Ócsi újra visszajött, rám nézett...
Nem figyeltem, s a faragó késsel
Kezembe vágtam... a friss vér szökel...
Fátylas lett a tisztá-fényű, kék szem,
Ócsike sirt is, ha jól emlékszem.
Átölelt gyöngye, fehér kezével...
Nem törődtem az elfolyó vérről,
Homlokon csókoltam a kis Ócsit...
Fülemben sügta, lágyan... csendesesen,
Akarta, hogy ne hallja senkisémet:
„Adjuk Jézuskának lovat, kocsit.”
Kubik Pál Pécs.

HÁROM GONDOLAT.

Az életünk. Repülő tavass,
Mely tovassáll.
Egy rohanás, — és nincs tovább.
A halál. Megváltó kereszt,
Mely átveszt.
Egy röpülés, és nincs tovább.
A túlvilág. Bánat vagy öröm,
Mely örökös.
Egy csoda, és mindig úgy marad.
Zalinsky László Budapest.

TÖRÖLD LE KÖNNYEID!

Kemény napokat élünk. Szenvedő, nélkülöző felebarátaink száma percről-percre növekszik. A fájdalom áradatként tör föl a szivekből. Oszszekulcsolt, de ugyanakkor öklibe-szorított kezek is emelkednek az ég felé, belekiáltván a végtelenbe: Uram miéért?... Miéért! Sokan felelősségre vonják Istent. Nem gondolnak arra, hogy mi lenne az emberből, ha nem ismerné a könnyeket, a szenvedést? Nagyon-nagyon sokan elfelejtették a jó Istent.

A tanítvány nem lehet különb a mesterénél. Ha Ő megjárta a Golgotát, olyan természetes, hogy mi is a nyomába lépünk. Nem is olyan nagyon meredek ez az út, csak egy kis szeretet kell hozzá. Van Jézusunk, aki elsímitja lábunk elöl a görbnyögőket, aki megfogja kezünket, letörli könnyeinket. Kincstár Ő, melyből gazdagodhatunk, menedékhely, mely oltalmat nyújt minden földi vihar ellen; erőforrás, melyből tetszés szerint meríthetünk; víkasz-tély, melyben állandóan béke, összhang és szeretet lakik, ahol megtalálható mindnyájunk legédesebb álna: a tökéletes boldogság.

Szenvedő embertestvérem, fogjuk meg egymás kezét és induljunk el a szeretet vérrózsás útjain a hegytető felé! Keresztet is kell vinnünk, de nem lehorgasztott fejjel, hanem mosolygva, dalolva még akkor is ha százszor összeroskadunk a súlyos teher alatt. Ma hősök kellene, akik életáldozatukkal felfogják a határtan Irgalom büntetésre emelt kezé-

Indulj testvér a Tőle kapott szeretettel felvértezve és ha látsz zúgólódó, panaszkodó, a csapások sulya alatt görnyedő embert, sügd a fölébe:

Testvér, én érzem a lelked remeg, Pillád nehéz, nagy könnyek égetik. Testvér melletted áll a Krisztus. Testvér töröld le könnyeid!

A fájdalom óriás titka ez: Isten csókol meg, ha lelkünk reszket. Testvér melletted áll a Krisztus. Testvér csókol meg a keresztet!

(Sik S.)

Bence Mária Budapest.

Januári pályázatunk beküldési határidejét meghosszabbítottuk: márc. 1-ig. A pályázat a rovatvezető címére küldendő.

Rendikosságek Vesetől rajta legyenek, hogy **Orosz István** terciárius testvérünk nemrégiben megjelent **önéletrajzát** minden rendi könyvtár megkaphassa. Ára kötve 8 P. Ugyancsak minden rendikösségnek kell szereznie a **Ferences ösvény** c. könyvet is. Ára 150 P.

Beregszász, Sárospatak, Hont, Cserhátsurány, Nyíregyháza, Debrecen, Sajóhid, Nagyménfőcsanak. A szentmiséket elvégeztük. Kérjük Olvasóinkat, hogy a misédíjat (csendes szentmise 3.—, énekes szentmise 6.— P) mindig a kegyhely csekkjén küldjék: **Fájdalmas Szűzanya kegyhelye, Gyöngyös**. Csekkszám: 31.388. Üres

csekklap minden postán kapható 3 fillérért.

P. P., Jászberény. Az új előfizetőket köszönjük. A lapot megindítottuk. — **K. L.-né, Eger**. Előfizetése 1943. december 31-ig rendezve.

ADOMÁNYOK A GYÖNGYÖSI FÁJDALMAS SZÜZANYA ÚJ KEGYOLTÁRA JAVÁRA: B. J., Pécs 250.—, Csábi hívek 74.—, Korompay-család, Kezthely 10.—, Örv. Sz. K., Szeged 10.—, B. B.-né, Munkács 10.—, K. J.-né, imameghallgatásért Magyardíszeg 10.—, H. M., Pápa 6.50, dr. M. P., Bp. 3.10, Ifj. F. J., Ipolyvarbó 5.—, T. V., Bp. 4.—, dr. M. V.-né, Szászrégen, Örv. J. J.-né, Sátoraljaújhely, Gy. A., Borsodszemere, M. M., Nagypaka 2.—, V. V., Zombor 14.40, B. G., Csiksomlyó 4.—, dr. G. J., Bp. 5.—, Patakiék, Kistelek 5.—, P. Gy., Tolna 18.02 P. A Gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya jutalmazza meg mindazokat, kik új szentélyét és kegyoltárát építenek!

oltárra szánt adományokat mindig a kegyhely csekkjén (Fájdalmas Szűzanya kegyhelye, Gyöngyös, 31.388. sz.) küldjük. Üres csekklap minden postán kapható 3 fillérért.

Szent Ferenc Atyánk áldja meg Kedves Olvasóinkat azért a páratlan hűségért, amellyel a Magyar Barátot a mai nehéz időkben is felkarolták, az előfizetést megújították és önkéntes adományaikkal támogatták! Néplés tervünk mindenütt megértétre talált, minden olvasónk ve-lünk éres és apostolkodik!

LEVÉL EGY VIII. GIMNAZISTA BARÁTOMHOZ.

KEDVES BARÁTOM!

Ha eddig követted gondolatmenetemet, láttad, hogy igyekeztem benned azt az új papi lelket kialakítani, amire óhatatlanul szükség van a mai időkben. Ahhoz, hogy ezt kialakíthasd magadban, szükség van még egy jellemvonásra: szeretned kell oltártestvéreid!

Ugy-e magad sem érted, hogy ilyenről írok Neked? Mindenestre különböz és az lenne a legszebb, ha erről nem kellene írnom. De a valóság, a maga ridegségében másképp beszél. Látni fogod, hogy találkozol majd paptestvérekkel, akik nem értenek meg, sőt igyekeznek megakadályozni térszid keresztülvitelében. Találkozol majd papi együttesben bizonyos idegenséggel, hogy nem fogadnak be és nem tudják céljaid megérteni.

Nagyon jó, ha fölkészülsz erre. Te mindenképp azon légy, hogy őszintén, minden tekintet nélkül

szerecs minden paptestvért. S ha mégsem tudod magad megkezelni, gondold meg, hogy nem te vagy az egyetlen, akit az Úr nehéz úton akar vezetni. Stendhal gyönyörű regényében, a Rouge et Noir-ban gyönyörűen mondja Chas Abbé Julien Sorelnek, a fiatal szeminaristának: „Vajjon kevésbé szebb-e az út, mert a mellette elhúzóódó sötétben tövissek vannak? Az ember megy az úton és a tüskéket hagyja, hogy csak mérgelődjenek a maguk helyén!”

Hát ezt ne felejtse el. Szeress, de úgy, hogy magad el ne keseredj! Szent Ferenc szellemében, aki azt mondja Rendszabályában: És akárhol találkozolnak a testvérek, tanúsítsanak egymás iránt kölcsönös szeretetet, mert ha az édesanya szeretve szereti édesgyermekét, mennyivel bensőbbben kell szeretnünk és ápolnunk lelki testvérünket!

Ebben a szeretetben sokszor ölel:

P. Hajnal Ágoston, O. F. M.

Címem: Budapest, II. Margit-kr. 23.

Írógép!
Számológép!
Szorzó és
összeadógép!

Kölcsönzés, vétel, csere. eladás.
Nagy raktár új és ujjáépített gépekből

Vajda Zoltán József
cégnél.

Kispest, Klapka-u. 3/a.
Telefon: 142—103.

Kedves Olvasóinkért és terjesztőinkért minden hónap első szombatján reggel 7 órakor szentmisét mondunk a Gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya kegyoltáránál. Lélekben mindannyian kapcsolódjunk Jézus keresztáldozatába ezen a napon, s egy szívvel, egy lélekkel ostromoljuk a mennyel Atyát bocsánatért, békéért, minden szükségünkért!

HALOTTAINK:

Deszecsár Marin, Gyöngyös.

Rigó József, Szeged.

Guszványi Jullán, O. S. P. Budapest.

Cséri Vince (hősi halott),
Cserhátsurány.

Eihunyt előfizetőinkért havonta két szentmisét mutatunk be! Nyugodjanak békében!